

— Hükûmet bu sene ara seçimi yapmıyacakmış...
— Yapmasın ya... Daha güzellik seçiminden yeni çıktık!..

Etibank, T. Ticaret ve İş Bankalarının Kurduğu

ANKARA SİGORTA ŞİRKETİ

Azamî emniyet, sür'at, kolaylık..

Yurdun her tarafına dağılmış teşkilâtı ile her nevi sigorta işleriniz için emrinize âmadedir.

Sermaye ve ihtiyat yekûnu

4.500.000 TL.

MERKEZ: İSTANBUL - BÜYÜK POSTAHANE KARŞISI

Telefon: 24813/4/5 □ Telgraf: Antaş

EV traktör eşya para...

BEDRİ KÖRMEN

TÜRK TİCARET BANKASI

Küçük.. fakat benim!

EMLÂK BANKASI

YAPI TASARRUFU'na *başlamıştır*

MASMAVİ

FEYZİ HALICI

Sözün musikî, musikînin renk olduğu şiir kitabıdır.

100 kuruşluk pulla aşağıdaki adresten isteyiniz: «Posta Kutusu 32 — Konya».

AYDABİR

Aybaşında Çıkıyor!

AKBABA Yayınları

İstediğiniz en özlü, en zarif, en güzel kitapları size:

AKBABA

YAYINEVİ

verecektir.

SEK VERMUT

AKBABA

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Ahmet Koçer

Basıldığı yer: ŞAKA Matbaası İSTANBUL

Sayısı 35 Kuruş

ABONE ŞARTLARI :

Türkiye için, yıllığı (52 sayı hesabiyle) 18 lira, altı aylığı 9 lira, üç aylığı 450 kuruştur.

Yabancı memleketlere, yıllığı 30 lira, altı aylığı 15 lira, üç aylığı 750 kuruştur.

Gönderilen yazılar, resimler, basılsın, basılmasın, iade olunmaz.

ADRES : Nuruosmaniye Caddesi, numara 57, İstanbul.

Telefon: 21649

AKBABA
Haziran 26 1952
Sahipleri: YUSUF ZİYA ORTAÇ — ORHAN ŞEYFİ ORHON
Sayı : 15

Muhalifle Muvafık

Muhalif öfkeliydi:

— Sizin Adnan Menderesiniz kimdir? Dünkü Halk Partisi mebusu değil mi?

Muvafık başını salladı:

— Evet.

— Sizin Samet Ağaoğlunuz kim dir? C. H. P. den milletvekilliği isteyen adam değil mi?.. Dilekçesinin fotoğrafını Ulus'ta neşretmedik mi?

Muvafık yine başını salladı:

— Evet.

— Sizin Fevzi Lûtfi Karaosman oğlunuz...

Muvafık, muhalifin sözünü kesti:

— Hiç zahmet etme, onu da biliyorum...

Muhalif babahindileşti:

— Şimdi bu adamlar mı Halk Partisine çatıyorlar? Bu adamlar mı Halk partisinden hesap soruyorlar?

Muvafık, buna da başını salladı:

— Evet.

— Yaaa.. Ne suratla?.. Söyler misin?

Muvafık, koltuğunda şöyle bir doğruldu. Yüzünde tebessümün gizli çizgileri oynuyordu:

— Söyliyeyim, dedi.

Ve söyledi:

— Sizin elinizde, yıllardır bir Adnan Menderes varmış: Zekâsının ışığını tutacak yer, enerjisini boşaltacak imkân arayan, genç, uyanık, diri bir Adnan Menderes. Siz, yıllarca aranızda dolaşan bu genç adamı gördünüz mü?. Hayır!. Ondan faydalanmayı düşündünüz mü?.. Hayır!. Neden?. Çünkü bu dolap böyle kurulmuştur, böyle döner de ondan!.. Uzağa gitmeğe ne hacet, şu son sadrazâmınıza bakınız: Fazıl-ı muhterem Şemsettin Günaltay'a... Profesörmüş!.. Ne Profesörü? Kasas-ı Enbiya hocalığı ne zamandanberi ilim kürsüsünde rütbe oldu, söyler misin?.. Gazetelerde çıkan resimlerine hazin bir merhametle bakıyorum: Oturmuyor, yığılıyor!... Bu ne hırstır ki, nüfus kâğıdının üstünden iki devir ve iki nesil geçmiş, hazret hâlâ iktidar peşinde!

Bir dakika karşılıklı sustular: Biri sapsarı dinlemeğe,, öbürü kıpkırmızı, söylemeğe devam etti:

— Sizin aranızda bir Samet Ağaoğlu varmış.. Bir Fevzi Lûtfi varmış... Bir Sıtkı Yırcalı varmış. Üç genç adam ki, iktidar değişir değişmez, üçünün de yeri, Bakanlık sandalyesi olmuş... Siz onlara, hizmet etmek için çal dıkları her kapıyı arkadan sürgülemişsiniz.. Söyler misiniz bana: Suratı kızaracak olan kimdir? Kapıyı çalan mı, kapıyı kilitliyen mi?

Muhalif, boğulur gibi doğruldu:

— Ya basın hürriyeti?.. Ya söz hürriyeti?. Ya kalem hürriyeti?..

— Eveet, hakkın var: Cumhuriyet gazetesini aylarca biz kapattıktı, değil mi?. Tasviri Efkârın kapısına 14 Mayıstan sonra kilit vuruldu, değil mi?. Milliyetçi Türk gençlerini tabutluğa biz tıktık, değil mi?.. Sıkıyönetimin kılıcı, matbuatın tepesinde iki yıldır sallanıyor, değil mi?...

Muhalif, birden ayağa kalktı.. Şapkasını çatık kaşlarına eğmiş, bacaklarının üstünde yaylanarak odadan fırlamağa hazırlanıyordu.

Muvafık, dostça omuzuna vurdu:

— İçinizde, bize taş atacak günahsız bir el gösterebilir misin bana?

— Ne yapacaksın?

— Gidip öpeceğim!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Yunan Kralı Majeste Jorj, Sarayburnuna ayak basar basmaz Atatürk'ün heykelini selâmladı! — Gazeteler —

BİR TİCANÎ...

BİR YUNANÎ...

UNUTMAK İSTEMEDİĞİM Şeyler

Yaşasın Aspirin!

İmparatorluk devrinden kalma eski bir hariciyeci (Dışişleri Bakanlığı memuru) tanırım. Kırk iki yıldanberi yalnız iki şeyini değiştirmiştir: Dişlerini, tek gözlüğünün camını.

Kütüphanesinde elli beş yıldanberi, bu yana, tek bir kitap yoktur. Hepsi 1897 ye kadardır. Zaten ciltleri o kadar güzeldir ki, kitaplar eşyalaşmıştır, ve okunmazlığa bir nevi mahkûmiyet içindedirler. Esvap dolabında yarım asırdanberi yeni alınmış tek bir rop, tek bir şapka yoktur. Başı da esvap dolabı gibidir, elli beş yıl evvel verdiği kararların, kulaktan öğrendiği şeylerin hiç birini değiştirmemiştir. Ahbaplığı ılık bile değildir, adamakıllı soğuktur. İnsanı lâkırdısı rahatsız etmeden evvel, sesi rahatsız eder:

Gayri millî bir ses ki, ses değildir, lûgatsiz Fransızca, kelimesiz İngilizce.

Düşünün sesin soğukluğunu.

Sonra da bu sesle söylenen bozuk Türkçenin, düşünün memleketi tenkid etmesini.

İğrenmemi tecdit için, yılda bir defa kendisini görmemezlikten gelmem. Bu yıl, ilk ve son defa olarak kendisini gördüm. Burnunu buruşturarak tek gözlüğünün mevkiini temin ettikten sonra haykırdı:

— Yaşasın aspirin!

Onu tanımıyanlar, bu muallâktaki cümlelerin ne demek olduğunu anlıyamazlar. Meselâ, durduğu yerde:

— Padişahım çok yaşa!.

Diye bağırır. Bu,, Cumhuriyet kahrolsun, demektir. «Yaşasın Aspirin!» de Bayer'in ilâcına dua değildi, başkasına inkisardı. Fakat anlayamadım kime?

— Kime beddua ediyorsunuz? dedim.

— Hekimlere! dedi. Ve izah etti:

Üç aydanberi, yarısı ağrıyan başını, hekimler, hem de (onun tâbiriyle) «ne pahalı, ne tüccar hekimler» bir türlü geçirememişler. Avrupada olsa, en ucuz mahalle hekimi bile geçirebilirmiş. Fakat bizde... Ah, bizde... Ve yine haykırdı:

— Yaşasın aspirin!

İki Aspirin, altı hekimin üç aydanberi geçirmediği başını iyi etmiş.

— Neden üç ay beklediniz? diyecek oldum:

— Avrupada Aspirin almak, hekimli şehirlerde, ayıptır. Ne bileyim ben, coğrafyamız Avrupada değil mi? Tıbben de Avrupadayız sandım. Ve Aspirin almaya utandım.

İtiraz ederek:

— Almanyada günde dört, beş Aspirin alırlarmış! diyecektim.

Fakat yine nâra attı:

— Yaşasın aspirin!

Dayanamadım, ve......

(Şu «üstat» kelimesini bulandan Allah razı olsun; sövmek için ne amelî icattır!)

Evet, dayanamadım, ve:

— Üstat, dedim, yaşamak mastarını ne diye boş yere harcıyorsunuz? «Yaşasın Avrupa!» diye haykıracağınıza, «kahrolsun memleket!» diye bağırınız, maksadınızı anlatmak size külfet olmaz, anlamak da bize..

Midhat Cemal Kuntay

— Hesap bayım!...

Benim anlayabildiğim!

Bir suçlu, mahkemede, hâkimin huzuruna getirilmiş. Hâkim:

— Senin için soygunculuk etmiş, para çalmış, diyorlar, ne dersin?

Diye sormuş. Suçlunun gözleri dönmüş:

— Ne? Çalmış mı? Bu lâfı bir daha bana söyleme be hâkim bey! Cesaretimize güvenir, yol keser, adam soyarız ama, öyle namussuzluk etmeyiz!

Siz, Halk Partisinin durumunu biraz buna benzetmiyor musunuz? Halk partisi ne diyor? Devlet bütçesinden, belediyelerden para almadım.. demiyor. Aldım ama, o zaman tek partiydim. Her şey elimdeydi, ne istesem yapardım, yaptım, diyor.

Acaba, milletin parasını zimmetine geçirmenin sabit bir suç mahiyeti yok mudur? Bazı devirlerde bu suç sayılmıyor, bazı devirlerde mi sayılıyor? Halk partisinin müdafaa tarzını anlıyamıyorum!

— Devlet bütçesinden, millet kesesinden zimmetine para geçirdin mi?

— Geçirdim!

— Bu aldığın para haksız mıdır?

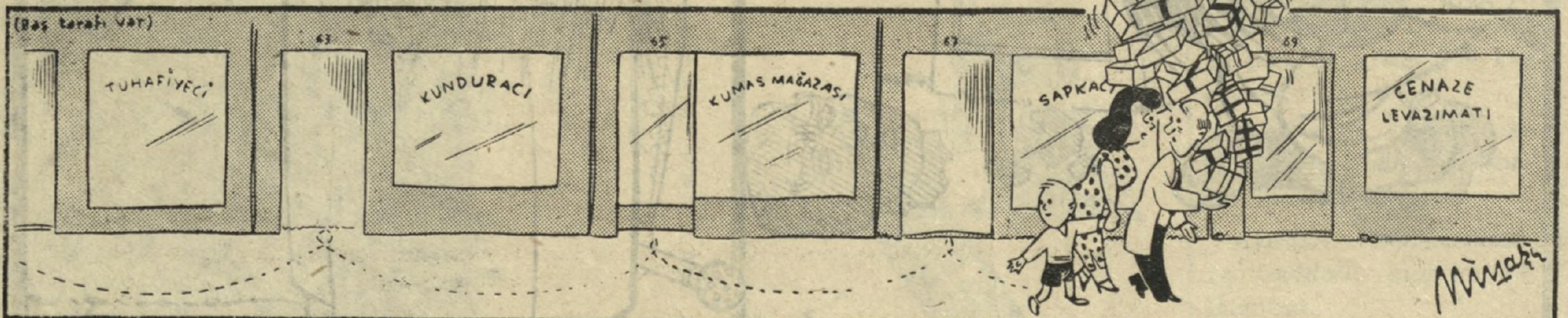
— Haksızdır!

— Öyleyse, sana ödeteceğiz!

— Yoo, onu yapamazsınız!. Çünkü ben o devirde kuvvetime, nüfuzuma dayanarak bunu yaptım. O devir başkaydı, bu devir başka!

Devir başka ama, hak başka değil! Demokrat parti:

— Ben de şimdi, kuvvetime dayanarak senden bu paraları çatır çatır alacağım! diyor. Benim anlıyabildiğim bu!

Memur koca — Karıcığım, müsaade et de, ben de şu dükkâna uğrayım bari!...

Mebuslarımız ve Spor

Geçen Çarşamba günü Meclis toplanamamış. Çoğunluk olmamış. Çünkü mebuslar (şu kelimeyi artık kullanmaya baş lasak!) çünkü mebuslar spor gösterilerine gitmişler! Ooo, mebuslarımızı tebrik ederim!. Spora bu derece meraklı bir Millet Meclisi, yüksek bir medeniyet seviyesi gösterir. İngiliz parlâmentosu gibi! Spora düşkün mebuslarımızla cidden iftihar ederiz.

İnşallah, bu dokuzuncu devrede spor zevki artar, hattâ o kadar artar ki, yapıldığındanberi bir tek milletvekilinin ayak basmadığı, Meclisin tenis kortunda tenis oynıyan mebuslara bile rastgeliriz!

İMZALAR

AYDABİR'İN BU SAYISINDA ŞU İMZALARI GÖRECEKSİNİZ:

□

Şiir

Faruk Nafiz ÇAMLIBEL
★
Orhan Seyfi ORHON
★
Halil SOYUER

□

Tetkikler

Midhat Cemal KUNTAY
★
Peyami SAFA
★
Yusuf Ziya ORTAÇ

□

Hikâyeler

Kerime NADİR
★
Vahdet GÜLTEKİN

□

Roman

Server BEDİ

□

Röportajlar:

KANDEMİR
★
Zafer SÜLEK
★
Aydın NESARÎ

PALAVRA TENKİT

Medhin palavrasına müdahene diyoruz, fakat tenkidin palavrasının belli başlı bir adı yok! Palavra tenkit, kurusıkı atılan top gibi, içinde fikir mermisi olmayan tenkittir. Bir gürültü, bir duman, yer gök sarsılıyor gibi görünür, o kadar...

Ne bir yanlışı düzeltir, ne yanlış işi yapanı güç duruma sokar. Demokratlar, talihli adamlar! Bütün memleket idaresinde iktidarı haksız gösterir bir iki mesele. Üst tarafı hep bu palavra tenkit!

Adnan Menderes, General Peron'dan daha diktatörmüş! İşte, bir palavra tenkit! Seçimlere iki yıl mı var? Yeni kanunla seçim yapılacak mı? İstediğimizi de yazabiliyor muyuz? Üst tarafını geç! Biz diktatörün bu türlüsünü öpüp başımıza koymıya razıyız!

Yüz senedenberi Türk basını bugünkü gibi bir baskı görmemiş! İşte bir palavra tenkit daha! Ben yüz yaşında değilim ama gördüm. Gazetelerin hükûmetçe kapatıldığını, muharrirlerin işlerinden atıldığını, evlerin, matbaaların basıldığını, müsveddelerin polis tarafından müsadere edildiğini bilirim.

Halk partisi, iktidarın zayıf tarafını, Samad Ağaoğlu'nun bir erkek güzeli olamayışında buluyor. Bu da bir palavra tenkit! Ona bakarsanız, Halk partisinden Yavuz Abadan da tığ gibi bir delikanlı sayılmaz. Ama, her ikisinin de sevimli ve zeki tarafları vardır.

Bir karikatürist, Karagözle dilenciyi konuşturuyor:

Dilenci — Def çalarım, etek öperim, isterim sadaka! ;

Karagöz — Durma, D. P. ye gir, hemen çıkar nafaka!

Bir palavra tenkit daha!

İktidar partisinin zayıf tarafı, bu değil, belki tam bunun aksi! Demokratlar, birbirlerine kenet olmuş, aralarına yabancı sızdırmıyorlar. Çoğu köylerden, kasabalardan gelen bu zatlar, şehirlerin becerikli politikacılarına karşı âdeta bir nefis müdafaası halindedirler.

Anadolu kulübünde bile birbirlerile bezik oynuyorlar:

— Halk partililer, usta kesilmiş, bizi yutar!

Diye içlerine karıştırmıyorlar.

Palavra tenkitle iktidar düşürülemez. Kurusıkı bir gürültü, biraz sinir bozar, hepsi bu! İçindeki tesirli madde, halka sirayet edecek asıl tenkit unsuru palavra olduğu için bir paçavra halinde beş, on metre uzakta tutuşmuş görünür. Bundan bir muhalefet yangını çıkar mı? Pek gafil olmalı ki çıksın! Biri gider, ökçesiyle bastırıverir.

İktidarın bütün kusuru resmî ilânlarla radyodan ibaretse, ne mutlu bu kadı kızına! Türkiye altı yüz senedenberi böyle ideal bir idareye kavuşmamış demektir.

Niçin Halk partisi bu palavra tenkitlerle vakit geçiriyor? Muhalefeti palavradan yaptığı için! Çünkü, kendi kusurlarını maziye devrederek bünyesini yeni rejime göre tasfiye etmemekte inat ediyor. Demokrasiye aykırı hangi meseleye parmağını uzatsa, bakıyor ki, onun beş beterini yapanı baş tacı etmiş, başında taşımaktadır!

Orhan Seyfi ORHON

BAYRAMLAŞMA.....

Bayram Ziyaretleri

Ev sahibi hanım (misafire kö çe koltuğunu göstererek) — Şöyle buyurun efendim.

Misafir hanım (oturur) — Teçekkür ederim.

Bir sessizlik.

Ev sahibi — Âfiyettesiniz inşallah? Çoluk çocuk, beyefendi nasıllar?

Misafir — Hep iyiyiz, teşekkür ederim.

Bir sessizlik daha.

Ev sahibi (kalkar, piyanonun üstünden şeker tabağını alır, misafire uzatır) — Buyurunuz efendim.

Misafir (Elini isteksizlikle uzatır, lâti-lokuma yapışmış küçük bir badem şekerini zorla kurtardıktan sonra) — Teşekkür ederim.

Bir sessizlik daha.

Ev sahibi — Sıcaklar da birdenbire bastırdı maşallah.

Misafir — Maşallah bastırdı.

Bir sessizlik daha.

Ev sahibi — Bizimki de çocuğu alıp çıkardı biraz. Gelmediler hâlâ.

Misafir — Tabiî efendim, bayram.

Bir sessizlik daha.

Ev sahibi — Sizin küçük büyüyor mu efendim?

Misafir — Büyüyor efendim.

Ev. sahibi — Allah bağışlasın.

Misafir — Cümlemizinkini efendim.

Bir sessizlik daha.

Ev sahibi (Kalkar, oda kapısına doğru giderken döner) — Şekerli mi efendim?

Misafir — Aman, vallahi, çok içtim bugün, zahmet olmasın, rica ederim, vallahi istemem efendim.

Ev sahibi — A... Ant vermeyin, olur mu hiç? Şekerli değil mi efendim?

Misafir — Evet efendim.

Bir sessizlik daha.

Ev sahibi (Çıkıp geldikten sonra) — Yirmi yedi.

Misafir — Yirmi beş değil mi efendim bugün?

Ev sahibi — Yirmi yediye çıkmış.

Misafir (Büyük bir hayretle) — Haziran mı yirmi yediye çıkmış?

Ev sahibi — Hayır efendim: Termometre.

Misafir (Kaşlarını ve başını yukarı kaldırır,) — Ha... Termometre!.

Bir sessizlik daha.

Ev sahibi (Derin derin içini çekerek) — Durdu durdu da birdenbire bastırdı sıcaklar.

Misafir — Ya... Birdenbire bastırdı.

Sessizlik uzar.

Ev sahibi (Hizmetçinin elinden kahveyi alarak misafirin önüne koyar) — Buyurunuz efendim.

Misafir — Teşekkür ederim.

Yine bir sessizlik,

Ev sahibi — Yavru hangi mektebe gidiyor?

Misafir — Elli ikinci ilkokula.

Ev sahibi — Allah bağışlasın.

Misafir — Cümlemizinkini efendim.

Gittikçe uzayan bir sessizlik.

Ev sahibi (Biraz daha samimî) — Bayramları hiç sevmem efendim.

Misafir — Benden de alınız o kadar.

Daha uzun bir sessizlik.

Ev sahibi (Derin bir nefes daha alarak pencere tarafına bakar) — Sokakta otuzdan fazladır.

Misafir — Gelip geçenler mi?

Ev sahibi — Hayır efendim; termometre.

Misafir — Ha... Termometre!.

Müthiş bir sessizlik daha.

Ev sahibi (Şeker tabağını alır, misafire uzatır) — Bir tane daha buyurmaz mısınız efendim?

Misafir (Reddeder) — Kâfi efendim, teşekkür ederim.

Boğucu bir sessizlik.

Ev sahibi (Yerine oturduktan sonra) — Demek sizin küçük büyüyor efendim.

Misafir — Evet efendim.

Ev sahibi — Allah bağışlasın.

Misafir — Cümlemizinkini efendim.

Öldürücü bir sessizlik daha.

Ev sahibi — Ah bu bayramlar!...

Misafir — Ah efendim!

Müthiş, boğucu, öldürücü bir sessizlik daha.

Misafir (Kalkar) — Müsaadenizle efendim.

Ev sahibi (Kalkar, misafiri kapıya kadar uğurlarken) — Çok memnun oldum efendim, güle güle, yine beklerim, hürmetler beyefendiye, küçüğün gözlerinden...

Misafir — Teşekkür ederim efendim. Siz de bize buyurun, görüşelim inşallah..

— Ah doktorcuğum, hiç iştahım yok, yemekten içmekten kesildim...
— İyi ya, bu pahalılıkta daha ne istiyorsun?..

VEREMLİLER!
Iki ay daha sabrediniz!
Dünya hekimliğinin bu son müjdesini ,ay başında:
Aydabir
Sayfalarında okuyacaksınız!

Köprülü ile bayramlaşma

Üstadı son defa, gündüz Dolmabahçe önünde, Elen Kraliçesiyle ayni arabada, gece de yine Dolmabahçede verilen baloda görmüş, tanıyamamıştım. Bize hocalık ettiği zaman yaşlı başlı bir zattı. Şimdi âdeta çocuklaşmış!

Bayramı vesile ederek tebrike gittim.

— Gün aydın üstadım, dedim. Hemen elini sol kulağına götürdü:

— Ne diyorsun?

— Günaydın diyorum.

— Anlamadım. Nece bu?. Hangi dille konuşuyorsun?

— Hangi dille olacak, şu ağzımdaki dille efendim...

— Hayır, yani hangi lisanla?...

— Ana dilimle tabiî...

— Ana dilin İngilizce mi?

— Hayır..

— İtalyanca, Grekçe, Lâtince, Farsça, Arapça mı?

— Hayır efendim, özbeöz Türkçe...

— Özbeöz tâbiri yânış! Öyle şey olmaz. Ama mademki Türkçe söyliyeceksin, o halde sol tarafıma geç. Çünkü sağ kulağım politika dillerine mahsustur. Sol tarafımdaki kulak ise günlük meselelerle ilgili ana dili konuşmalarına. Ha... Şunu da sorayım: Konuşacağın Türkçe ölü lehçelerden mi dir, zihayat lehçelerden mi? mi?

— Anlıyamadım efendim..

— Senin anlayışsız bir cahil olduğunu talebeliğinden bilirim zaten, amma işte şöyle böyle mezun ediverdik Fakülteden.. Ölü lehçeler Kırğızca, Yakutça, Uygurca, muygurca, Çağatayca, Dil Kurumu lehçesi falan filân gibi şeylerdir. Aslı faslı yoktur. Yaşayan lehçeler ise Kanunu Esasîye yeni girecek olan bizim öz Türkçe kelimelerimizden ibarettir. Bu hususta yakında neşredeceğimiz tetkikte vasi bibliyoğrafya bulunacaktır. Eğer bu lehce ile konuşacaksan, dinleyim..

— Peki efendim, iydiniz said, ömrünüz mezîd, iktidarınız bedîd olsun...

Köprülü bir gözünü kısarak arkamı okşadı, yani sırtımı:

— Berhurdâr ol evlâdım... Senin ne zeki olduğunu zaten talebeliğinden bilirdim.

Buyurdu ve bizi azat etti.

Tonton

Amerikan mecmualarından: Türk kıyafeti Amerikada en son moda oldu!...

Amerikan kadınının kıyafeti... Türk kadınının kıyafeti!..

Bayram üstü

Bayram oruç tutanların mükâfatıdır. Fakat bizde daha ziyade fakir fukara oruç tutar ve zenginler bayram yaparlar. Yeni elbiseler, gazetelerde ilânlarını gördüğümüz lüks hediyeler, üç gün sırt sırta hususî otomobillerle, Boğaz, Yakacık, Yeşilköy, Florya gezintileri, mükellef davetler, ziyafetler, kokteyl - partiler hep zenginler arasındadır. Bayram yaklaşırken fakir fukarayı bir düşünce alır: Eyvah, şimdi yine kahvaltılar, öğle yemekleri başlıyacak ve günlük masraf kabaracak. Bayram günleri misafirlere kahve üstüne kahve, limonata, lokum, şeker; çocuklardan birine hiç değilse bir pabuç, ötekine bir gömlek, küçüğe bir mantar tabancası... Maaşın yarısı sizlere ömür!

Fakat bir zengin ve boğazına düşkün ahbabım, bütün Ramazan ayında, her gün muntazaman sahur yemeğini yedi, muntazaman iftar etti. Yalnız, bir gün bile oruç tutmadı. O kadarını da Allah affeder artık! Hem de ne iftar sofrası! Reçellerin beş türlüsü, Hasan paşa fırınından taze getirtilmiş pideler, çörekler, siyah ve yeşil zeytinlerin türlü çeşidi, peynirler ve gerdan çorbasından kaymaklı güllâca kadar yedi türlü yemek.. Üstelik bu ahbap, iftara başlarken, sanki oruç tutmuş gibi bir de besmele çekerdi. Onun yediği sahur yemeği, hakikatte frenklerin «souper» dediği şeydir. Yalnız adı değişir: Senede bir ay sahur, on bir ay souper.

Velhasıl, fakirler için ibadet, zenginler için ziyafetle geçen bir Ramazandan sonra, bayram da, varlık ve dünyalık sahiplerini eğlendirmeğe geliyor. Hoş, yalnız deliler için değil, onlar için de her gün bayram!

Fakat... Ya bu dünyanın bir de ötesi varsa?

Hımm! Varsa, öteki dünyaya Chevrolet, De Soto, Buick arabalariyle, Vizonlarla, elmaslarla gidilemez. En usta kaçakçılar bile oraya bir altın lira çeyreği aktaramazlar. Hiç bir servet mezar denilen hududu geçemez.

Bütün apartımanlar, köşkler, villâlalar, bağlar, bahçeler burada kalacak. Öteki dünyada emlâki millîyeden ucuz arsa düşürüp on misli fiyata satmak, bir günde bir kaç yüz bin lira kıvırmak ihtimali yok, Bilâkis, bütün bunların hesabını vermek mecburiyeti var. İşte o zaman cehennemliklerle Cennetlikler birbirinden ayrılacak ve fakirliğin tadına doyum olmıyacak.

Zenginseniz, buna da «züğürt tesellisi» diyeceksiniz.

Peki, Allah Allah, bunu da mı yok pahasına elimizden alıp bizi şu bayram üstü biricik ümidimizden mahrum etmek istiyorsunuz?

Cız

Bir tezgâhtar

Bütün gazeteler, patronunun 16 bin lirasını alıp kaçan 17 yaşında bir tezgâhtarın resmini bastılar. Şimdi, bu çapkın, yakalandı. Tekrar hep birden resmini basıyorlar. Paraları nasıl yediğini de tatlı tatlı anlatıyorlar. Bir arkadaşiyle beraber yaşamışlar: Birer kadın bulmuşlar, bir otomobil almışlar, keyif sürmüşler!..

Aman, gazeteci arkadaşlar, bir dolandırıcıyı bu yaşta kahraman yapacaksınız! İçinizde henüz acı bir söz yazanı görmedim. Şimdiden kan kırmızı çıkan bu haşarı, nasıl islâhı hal eder, uslanır, faydalı bir insan olur? Onu mahkemenin cezasiyle bırakmamalı, bir islâhhaneye göndermeli. Adam etmenin çaresine bakmalı. Yoksa ilk fırsatta daha beterini yapacağına şüphe etmeyin. Âlimlerin, şairlerin adını anmıyan gazeteler, bu tezgâhtarı, resimlerini basa basa meşhur ettiler. Yaptığına pişman olmak şöyle dursun, tadı ağzında kalacak!

TEBRİK

Akbaba, sevgili okuyucularına, Şeker Bayramını, en tatlı dileklerle tebrik eder.

Hikâye

Saklanbaç!

Bulutlar ağır ağır sıyrıldı gökyüzünden,
Güneş, kurtulmuş gibi bir sebepsiz hüzünden
Yüzü sevinç içinde, pırıl pırıl gülüyor,
Kuşların kahkahası dallardan dökülüyor..
İlkbahar, yere, göğe neş'e vermiş, can vermiş,
Uyuyan gönüllere yeni heyecan vermiş!
Erikler açmış ama, hava serince biraz,
Çiçek kokulariyle rüzgâr esince biraz
Sallanıyor çamların yeşil yelpazeleri!
Adanın en sevimli, en kıvrak tazeleri
Bahçede çapkın çapkın gülüp oynaşıyorlar,
Kelebekler gibi şûh, elemsiz yaşıyorlar!...

★

Geçti bir iki saat neş'eyle, kahkahayla,
Yapraklar gümüşlendi sessizce doğan ayla...
Sustuk... Bir bülbül sesi aksetti dağdan dağa,
Gönül kapılıp gitti bir sihirli menbağa!
Gönül, bu yaralı kuş çırparak kanadını
Diyor ki: Seveceğim bu anda her kadını!...

★

Ansızın Perihanla karşılaştık gözgöze,
İkimizde de takat yoktu bir küçük söze!
Bir lâhzada kendinden geçivermişti sanki!
Gözleri gözlerimi içivermişti sanki!...

Bir kaç dakika durdu yorgun argın yerinde,
Kalbinin çarpıntısı belliydi sözlerinde!
Kaşlarını bükerek: Başım dönüyor!.. dedi,
Bir parça yatmak için bizden izin istedi!...

★

O gitti.. herkes yine gülüp oynuyor şimdi,
Halbuki benim yalnız, yalnız o kız eşimdi!
Bilmem ne gün, ne vakit, nasıl gönül vermişim,
Galiba çoktanberi ben onu severmişim!...

★

Yavaş yavaş dağıldı hepimizin neş'esi,
Geveze böceklerin bile kesildi sesi,
Bir rüyaya gömülmüş gibi susuyorduk hep,
Bu sükûta, bu hüzne acaba neydi sebep?..

Susmaktan, düşünmekten vazgeçtik neden sonra,
Saklanbaç oynamağa karar verdik en sonra.
Hepimize taş tuttu birer birer Saibe,
Hepimiz de kurt çıktık, kendisi oldu ebe!
Dedik: Saklanacağız, bizi arayıp bul sen,
Görünecek bu sefer bütün zekân, desisen!......

★

Canlandı birdenbire eski neş'em, ümidim,
Kızlara görünmeden gizlice köşke girdim,
Durdum, dinledim, baktım.. kimseler yoktu artık,
Ellerim titriyerek kapıya vurdum: Tık.. tık!...
Yüreğim heyecandan ne hızlı atıyordu,
Perihan yarı çıplak, uzanmış yatıyordu...

Şaşırdı beni böyle apansızın görünce,
Odadan kaçacakmış gibi doğruldu önce!
Hemen koşup doladım kollarımı boynuna,
Dedim: Kimse görmesin.. sakla beni koynuna!...

Eski Ozan

Yazık

Tarım Bakanı ile Şevket Mocan, Meclis koridorlarında karşılaştılar. Mocan, alaylı bir sesle Bakanın hatırını sordu:

— Nasılasınız?

Bakan mırıldandı:

— Gördüğünüz gibiyim...

Bu sefer Mocanın sesi acılaştı:

— Yaa... vah vah... yazık!...

SIR

Plâjda karşılaştılar. Süreyya Gonca:

— Ne o? diye sordu, bugün yalnızsın galiba?...

Ahbabı izah etti:

— Hayır, yalnız değilim. Bir kızla beraber geldim ama, nereye gitti, bilmiyorum Onu ararken sana rastladım, zaten. Sarı saçlı bir kız, gördün mü?

Genca başını salladı:

— Sarı saçlı, mavi gözlü, uzun boylu, danseder gibi yürüyen, sol omuzunda bir ben göze çarpan...

— Ha... ha... işte o, gördün mü?

Genca yine ciddiyetle başını salladı:

— Hayır, görmedim...

Terbiye

Kız, güpegündüz, Suadiye asfaltında ıslıkla «Çadırımın üstüne» yi çalıyordu. Anası payladı:

— Kızım, neredeyse evleneceksin. Böyle münasebetsiz şarkıları nerden öğreniyorsun, sana yakışır mı?

— Ama anne, dedi kız, ben söylemiyorum ya, ıslık çalıyorum.

Annesi gürledi:

— Allah Allah... Duyanlar anlamaz mı sanıyorsun- Senden başka kimse bilmiyor değil ya böyle şarkıları...

DEĞİŞİKLİK

Peyami Safa, ruhun cesedden cesede nasıl intikal ettiğinden, Hintlilerin buna dair inançlarından bahsediyordu. Dinliyenlerden biri:

— Yani üstad, affedersiniz, bir şeyi anlıyamadım, dedi, ben öldükten sonra ruhum tekrar hayvan kılığında mı dünyaya gelecek?

Üstad sabrı tükenmiş bir sesle izah etti:

— Hayır efendim! demindenberi arzetmeğe çalışıyorum. Bil'akis, değişeceksiniz!

— Yazıhaneye acemi bir daktilo aldık, sabahtan akşama kadar onunla uğraşıyorum...

— Bellii... Gömleğindeki dudak boyalarından belli!...

Biliyormuş

Neclâ, zengin, fakat yaşlı bir adamla evleniyordu. Annesi, ateş püskürmedeydi. Kızına çıkışırken:

— Hiç zengin diye okadar yaşlı bir adamla da evlenilir miymiş? Ne geçecek eline sanki? dedi. Neclâ sükûnetle söyledi:

— Pırlantalı bir kol saati, iki altın bilezik...

Komisyon

Salamon doktoru yolda çevirdi:

— Yasefin oğlu nasin?

— Fena. Ama uğraşa uğraşa yarasini iyi edeceğiz.

Salamon doktorun kulağına eğildi:

— Desana çok para alacaksin. Unutma doktor, onu benim oğlan yaraladi!

— Şu kızcağızı yaralamadan nasıl kurtarsak?..

Falih Rıfkı Atay:

Kadıköy vapurunda Falih Rıfkı Atay şu fıkrayı anlattı:

«— Atatürkü, bir Anadolu gezisinde, smokiniyle gören iki köylü şöyle konuşurlar:

— Gazi Paşa ceketinin eteklerini neden kesmiş?

— Etek öpmeyi kaldırdığı için olmalı!»

Hakkı Tarık Us:

Üstat, Halil Lûtfi'den de beter. Neredeyse lâkırdıya gümrük alacak. Vakit matbaasının çeşitli merdivenlerini kaç kere inip çıktım. Karışık koridorlarında kaç kere yolumu kaybettim. Nafile.. Hakkı Tarık Us'tan fıkra almak değil, selâm almak bile imkânsız...

Hani denize düşen hocaya:

— Elini ver!..

Derlermiş de, o dalgalar arasında ölüm dakikaları geçirir, yine vermezmiş. Nihayet, dirayetli birisi sandaldan elini uzatıp:

— Hoca elimi al, demiş...

Ve ancak «ver» yerine «al» demekle hazreti kurtarmış..

Tıpkı onun gibi, ben de üstada böyle bir teklif cümlesi tertip edebilsem, belki cevap alırdım ama, olmadı, yapamadım...

Aziz okuyucularım, bari sizler bu anlattığım fıkrayı üstadın hesabına sayınız!

Ercümend Ekrem Talu

Mizah üstadı Ercümend Ekrem Talu en sevdiği fıkrayı anlattı:

— Nasreddin Hoca, ihiyarlıktan işe yaramaz hale gelen eşeğini beyhude beslemekten kurtulmak için, yularını çözüp koyverir. Hayvancağız, gittikçe dermandan düşerek dağlarda bir tutam ot ararken, Timurlenğin gözüne ilişmez mi? Sorar:

— Kimindir bu eşek?.. Çabuk sahibini bulunuz!

Bulurlar ve huzura çıkarırlar.

Timurlenk, sert bir sesle emreder:

— Bir daha bu hayvanı bu halde görmeyim. Altına ot serecek, suyunu, yemini, önüne koyacak, işe koşmıyacak, ona bu düşkün halinde iyi bakacaksın...

Hoca, çaresiz boyun eğer ve kendi yemeyip ona yedirmeğe başlar.

Bir müddet sonra, eşek âdeta gençleşir, canlanır ve eski günlerini hatırlatan diri bir sesle anırmağa başlar..

Hoca, ahırdan gelen bu bahtiyar nağralar karşısında, acı acı başını sallıyarak mırıldanır:

— Anır koca eşek, anır!.. Timur gibi arkan var!..

Halil Lütfi Dördüncü:

Meşhur, pek meşhur, pek pek meşhur muktesitlerimizden Halil Lûtfi Dördüncü:

— Maşallah, dedi, ben fıkra anlatacağım, siz para kazanacaksınız.. Yağma yok.. On papelinizi alırım...

Üstat, ciddi söylüyordu. Aman, zaman.. nafile..

— Hiç olmazsa bir öğle yemeği isterim..

Nihayet bir bardak soğuk limonataya razı ettik. İçti ve anlattı:

— Dilenci, bir yolcunun peşine düşmüş......

Sözünü kestim:

— Benim gibi...

Güldü:

— Evet, aşağı yukarı senin gibi... Allah rızası için, yirmi beş kuruş demiş... Yolcu cebini karıştırdıktan sonra cevap vermiş:

— Yok!...

Dilenci yine peşisıra gelmekte devam etmiş:

— Veren ellerin dert görmesin. On kuruş sadaka..

Yolcu, bir daha cebini yoklamış:

— Yok...

Dilenci kolay kolay ümidini kesenlerden değilmiş galiba...

— Benim gibi...

Halil Lûtfi güldü:

— Eh, hani benzetmek gibi olmasın ama, öyle...

Ve hikâyeye devam etti:

— Allah rızası için beş kuruş..

Yolcu durmuş, bir daha ceplerine bakmış:

— Yok!...

Ve yürümüş.. Dilenci yine peşinde:

— Allah rızası için bir kuruş..

Sonuncu defa olarak bir daha durmuşlar. Yolcu sağ elinin baş ve şahadet parmağını yelek cebine sokmuş, aramış, taramış, nafile:

— Yok!...

Bu sefer dilenci, teklifsiz bir el şakasiyle yolcunun omuzuna vurmuş:

— Eh, ne duruyorsun arkadaş, gel beraber dilenelim!..

PROFESÖRLERİN

Gelecek sayıda, tanınmış Profesörlerimizin en beğendikleri fıkraları neşre başlıyacağız.

Çobanın kısmeti

Bir vakitler, Çamlıpınar civarında, iki, üç kişilik bir eşkıya çetesi türemişti. Fakat bu çete, yolcuları öldürmüyor, kervanları soymuyordu. Bilâkis, çete efradı, köyün eşraf zadelerindendi. Zengindiler, kibardılar, asildiler.. Yalnız, düşmanlıkları genç ve güzel kızlara idi. O kadar ki, köy de «Bekâret avcıları» diye nam vermişlerdi!.

★

Bir gün, Narlıderede bir köy düğünü vardı. Çamlıpınar'ın en zengin çiftçilerinden İbrahim ağanın kızı güzel Fatma, düğüne gidecekti. Babası, çobanı çağırdı:

— Hasan, dedi,. Narlıderede düğün var. Fatmayı oraya kadar götüreceksin. Haydi bakalım, Evel Allah, kızım sana emanet...

Çoban, güçlü, kuvvetli bir delikanlıydı. Öyle eşkıyadan falan yılmazdı. Hiç tereddütsüz kabul etti:

— Merak etme ağam!...

Yarım saat sonra, iki yolcu Çamlıpınar'ı geçerken, üç tabanca birden Hasanın göğsüne dayandı. Bekâret avcıları yine koku almış ve yol kesmişti. Gerçi çoban cesurdu, kuvvetliydi. Fakat üç silâhlıya karşı ne yapabilirdi? Birdenbire aklına bir şeytanlık geldi:

— Efeler, dedi, bu avın eti yenmez, bir senedir benim helâlim!.

— Yalan söylüyorsun çoban!...

— Vallahi yalan değil ağalar!

— Öyle ise ikiniz çekilin şu tarafa, gözümüzle görelim.. Helâlin olduğunu ispat et!...

Tabancaların tehditkâr ağızları fazla beklemeğe vakit bırakmamıştı. Fatma ile Hasan, derenin uzun ve yumuşak çimenleri arasına gömüldüler!

Genç kız, titriyerek sordu:

— Hasan, yalandan olacak değil mi?..

Çoban, onu gördüğü gündenberi, tam üç senedir seviyordu.. Hem de hakikî bir âşık sevgisiyle!. Şimdi, eline emsalsiz bir fırsat geçmişti. Böyle saadet her kula nasip olmazdı. Hemen cevap verdi:

— Ne diyorsun Fatma, yalandan olur mu hiç?. Baksana şu eşkıyalara... Onlarda aldanacak göz var mı?..

★

Bir kaç dakika sonra, üç efe, Hasanın avcuna on tane sarı altın saydılar ve Fatma ile beraber uğurladılar:

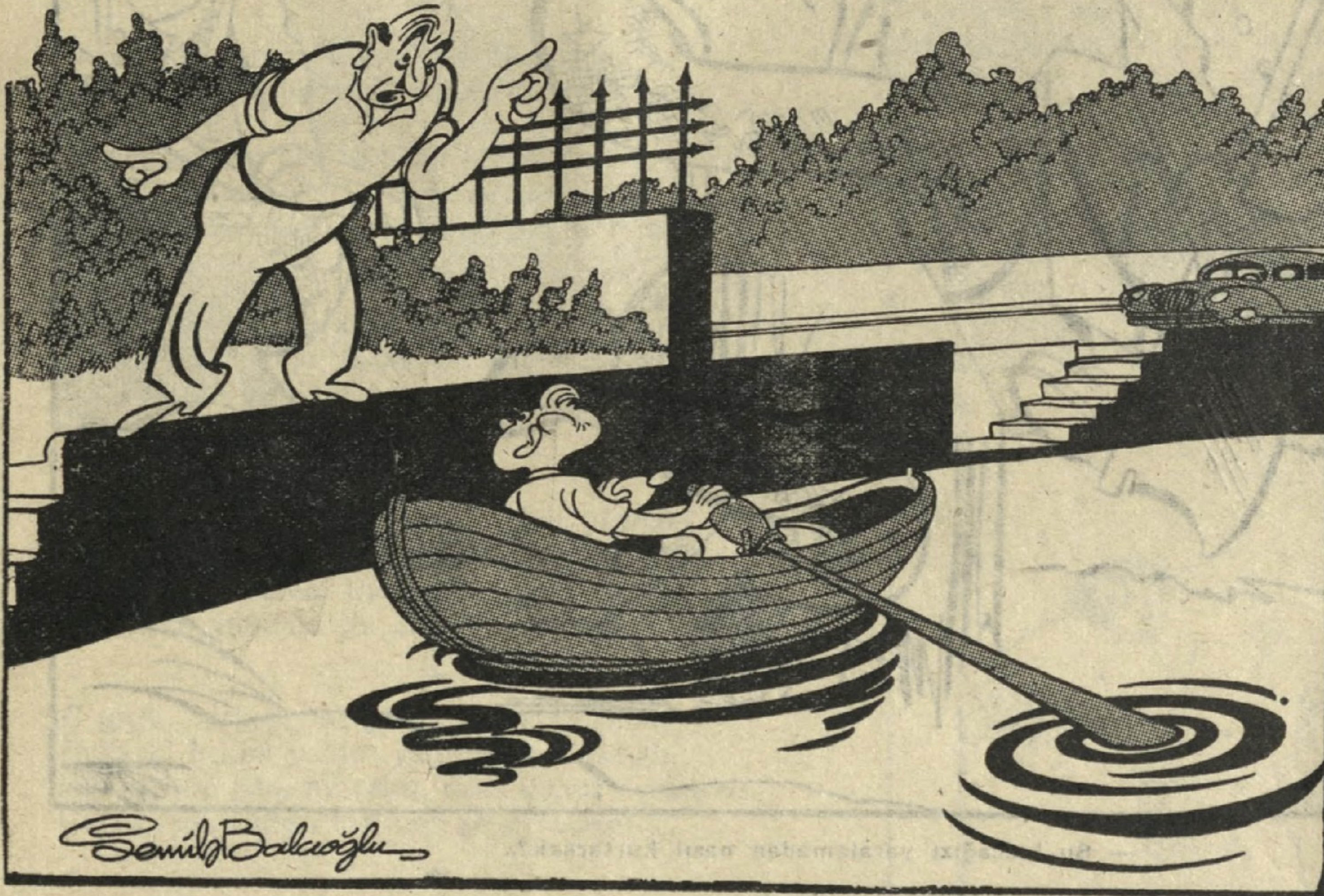
— Haydi çoban, Allah birbirinize bağışlasın... Yolunuz açık olsun!...

★

Akşam, düğünden köye gelirlerken, gözlerinin içinde çapkın bir ışık yanan Fatma çobanın koluna asılarak büyük bir safiyetle sordu:

— Hasan... Acaba o eşkiyalar yine karşımıza çıkacak mı?!..

Hikâyeci

— Çabuk içeri gir.. Bak, karşıdan otomobil geliyor!...

DÖRT GÜZELE 9 SUAL

Bu harikulâde röportajı aybaşında:

AYDABİR

Sayfalarında okuyacaksınız!

Üstadane bir tavsiye

Yeni ressamlarımızdan biri, Çallı İbrahim'e şöyle diyordu:

— Üstad, ben hep gördüklerimin resmini yaparım.

Çallı cevap verdi:

— İyi ama, bir kere de yaptığın resimleri görsen iyi olur!

MİLLETLERARASI ŞÖHRETLER

Bir gün meşhur bilgin Einstein meşhur komik Şarlo'ya dedi ki:

— Sizin filmlerinizde en hoşuma giden şey, milletlerarası karakterdir. Bütün dünya sizi anlıyor ve beğeniyor.

Şarlo şu cevabı verdi:

— Doğrudur üstat. Fakat sizin şöhretiniz bence daha da harikulâdedir. Bütün dünya sizi de beğeniyor, fakat hiç kimse anlamıyor!

BENZEMEK

— Çocuğunuz mu var hanımefendi?.

— Evet, iki oğlum var. İkisi de bana çok benzer.

— Eh... Erkekler için bunun o kadar ehemmiyeti yok!

BASİT BİR SEBEP

— Niçin boşanmak istiyorsun?

— Gayet basit: Çünkü evliyim.

BABA - OĞUL

— Öğretmen senin vazifeni benim yaptığımı anladı mı?

— Hayır, fakat «sen eskiden bu kadar imlâ yanlışı yapmazdın» dedi.

EZELÎ HİKÂYE

— Kayınvalideniz biraz ağırca.

— Oh, doktor, ona kendi kayın validenizmiş gibi bakınız.

İŞİN HAZİN TARAFI

— Ne ağlıyorsunuz? Bu piyes acıklı değil.

— Fakat bu piyese iki lira vermek acıklı!

DAHA KOLAYI VARKEN..

Beyoğlu kuyumcularından birine bir erkek girdi.

Cebinden bir zümrüt kolye çıkararak dedi ki:

— Geçen sene bunu sizden aldım. Fakat karımın hoşuna gitmiyor. Taşlarını değiştirebilir misiniz?

— Maatteessüf imkânı yok. Bu taşlardan daha iyisini bulamam. Siz karınızı değiştiremez misiniz?

LÜSUMSUZ BİR TEMİNAT

Çocuk kunduracısı:

— 10 sene garanti!.

HAZIRLIK

— Hâlâ yazlığa çıkmamışsınız. Yoksa çıkmıyacak mısınız?

— Hayır...

— Neden?

— Ev kiraları serbest bırakılırsa plâja, güneşe hâcet kalmadan olduğumuz yerde yanarız, yeter...

KİMYA

İstanbul radyosunun «Yeni buluşlar» spikeri Yüksek Mühendis Rıdvan Tezel bir toplantıda elektriğin medeniyet üzerindeki tesirinden bahsediyordu.

— Muhakkak ki, dedi, insanları en çok değiştiren şey, elektrik olmuştur...

Orada bulunanlardan Adalet Cimcoz:

— Nasıl olur? dedi, bil'akis, insanları değiştirmekte kimyanın rolü daha büyüktür elbette...

Rıdvan Tezel gülümsedi:

— Meselâ?

— Biz, yani kadınlar...

— Fakat sevgilim, nasıl evlenebiliriz?. Ben muhalif partidenim, istikbalimin ne olacağı belli değil ki!...

Kadıköy Güzeline

Ey Kadıköy yosması, ey melekten güzel kız!
Gel, dizlerim kesildi beklemekten güzel kız!
Bir gececik çalalım şu felekten güzel kız!
Gel, dizlerim kesildi beklemekten güzel kız!

★

Bak, yaz geldi, kayıkla, sandalla doldu dere,
Bir sandala binerek, gel, gidelim Fenere.
Fenerde gizlenelim en gölgeli bir yere,
Gel, dizlerim kesildi beklemekten güzel kız!

★

Göreyim kollarını boynuma atışını,
Yorulunca dizimin üstüne yatışını,
Sularda seyredelim güneşin batışını,
Gel, dizlerim kesildi beklemekten güzel kız!

★

Yok inan ki takatim hicrana tahammüle,
Ey gözleri tahrirli, ey saçı lüle lüle,
Öyle balkonda bakma halime güle güle,
Gel, dizlerim kesildi beklemekten güzel kız!

ŞEYTAN

Lâzım Sana

Çünkü Millî Şeftin, elbet bendegân lâzım sana!
Çünkü Başkansın, Paşam, bir başbakan lâzım sana!

İtimadın Kalmamış artık Günaltay mimlidir,
Kimdir en çok bağlı kalmış imtihan lâzım sana!

Gökten âteşler yağıp yansın Demokrat harmanı,
Mutlaka bir Cahid-i âteşzeban lâzım sana!

Nükte bulsun, fıkra yazsın, durmadan hicveylesin,
Falih âsâ bir edib-i nüktedan lâzım sana!

Söz alıp, takrir verip, sık sık sualler sormalı;
Kadr-ü kıymet bil, Paşam, Kâmil Boran lâzım sana!

Zülf-ü keysûdan eser yoktur, kocalmış bak, Nihat,
«Dâhi pek pîr olmadan bir nevcihan lâzım sana!»

Bunca yıl emrinde tutmuştun cihanın mülkini,
Çok mu Karun olduğun, mülk-i cihan lâzım sana!

Yapmak istersen eğer şanınla uygun bir gezi
Hem tren yok, hem de yat, taht-ı revan lâzım sana!

Elli dört olsun senindir iktidar elbet ama,
Beklenilmez öyle bir kaç yıl, hemen lâzım sana!

Lûtfedip şayet sorarsan Fiskeden tedbîrini,
Partinin ahvali müşkil, partizan lâzım sana!

FİSKE

YENİ TALİMATNAMEDEN SONRA:

— Allah başka keder vermesin. Demek Akademiye gidiyorlar ha?.

YILDIZ FALI

20 HAZİRAN — Uğurlu bir gün. Şayet bugün bir karar verirseniz, Menderes'in kararları kadar sağlam ola. Hiç bir kuvvet sizi azminizden çevirmeye. Ve dahi bugün izdivaca karar verip nişanlananlar, diledikleri hatunu buluncıya kadar rahat rahat nişanlı değiştireler. Bâkire kızlar kendilerine gönlünce er bulalar. Ve tüccar ve esnaf ve ayak satıcısı vesaire zındıkların validen ve belediyeden ve zabıtadan zerrece havfları bulunmaya.

21 HAZİRAN — Güneşin Seratan burcuna girmesi ve uzun ve yakıcı günlerin başlangıcı. Bugün oruç tutanların sevabı azîm ola. Eğer fukaradan iseler yakında başlarına devlet kuşu kona. Yani, D. P. ye intisap edeler. Ve şayet C. H. P. den iseler bugün oruç tutmakla ömürleri boyunca oruca gireceklerine alâmettir. Ve şayet âşık iseler, hak âşıkı olurlar.

22 HAZİRAN — Arefetül'arefe. Yani arifenin arifesi. Bazı zamane vâizleri gibi Ramazanı şerifi, şekerci dükkânı işletmek ve gazete basarak halkın kesesini kendi kesesine aktarmak için vesile ittihaz eden iman sahipleri için büyük bir faaliyet günüdür. Bugün doğanlar kıyamete kadar hazırlıktan kurtulamazlar. Kimi ikbale hazırlanır, mevki düşkünüdür, lâkin C. H. P. misali idbarla karşılaşır. Kimi yine ikbale hazırlanır, lâkin D. P. nin seçimlerde kazanması gibi, umduğundan fazlasını bulur. Hülâsa bugünün fazileti odur ki insana ummadığı felâketi veya saadeti hazırlar.

23 HAZİRAN — Hakikî arife günü bugündür. Böyle olduğu için, arife günü bir işe başlayan bayram çıkmadan sonunu alır. Meselâ bir genç ve körpe nevcivâna âşıksınız da arife günü kendisine bir nâme yazıp bayram sabahı tenhaca bayramlaşmak arzusunda olduğunuzu bildirdiniz, değil mi? Şayet posta idaresi canını dişine takar ve mektubunuzu bayram çıkmadan dildârınıza erdirirse, siz de bayramdan sonra randevunuza nail olursunuz. Yahut ki, arife günü telefonu elinize alsanız ancak bayram sabahı aradığınız numara karşınıza çıkar ki, âdi günlere nazaran mübarek günün yüzü suyu hürmetine kazandığınız bir rekor teşkil eder. Arife günü alışverişe çıkan, bayram sabahı kara kara düşünür. Bayramı tatlı geçirmek isteyen, tedarikini evvelden yapmalı. Bugün doğanların bahtı açık, yıldızı parlak olur.

Göğe mi erdi başım yeryüzüne geldim ise,
Var mı bak bencileyin yıldızı düşkün kimse!

Diyen şair, hakikatte arife günü doğmadığına esef etmektedir..

24 HAZİRAN — Recep, Şaban, Ramazan ve nihayet Bayram! Üstelik Şeker Bayramı... Recep 7 Eylûl, Şaban ve Ramazan Nisan ve Mayıs aylariyle ilgili isimler olduğundan, bayram da bayramların bayramı olur. Şeker bayramlığı 14 Mayıstan sonra şekerde ucuzluk ve bolluk görülmesindendir. Ama çapkınlar yakut renkli akideden dolayı, akidesi sağlam olanlar orucun nihayeti geldiğinden, Bektaşilerle kızılbaşlar ise Ramazan gittiğinden dolayıdır, derler.

Bu kere bayram edenler şunlardır:

1 — Dr. Sarol takımı, ki, siyaset bayramı ederler.

2 — Esnaf takımı ki, ticaret bayranıı ederler

3 — İstanbul Gazeteciler Cemiyeti, ki Fikir İşçileri Kanununun dumanı üstünde oluşu ve Bayram gazetesini tek başlarına çıkarmaktan ötürü bayram ederler.

4 — Türk - Elen dostluk derneği, ki Yunan Kral ve Kraliçesinin teşrifinden dolayı bayram ederler.

Bayram namazı cemaatine göre ayrı dualarla kılınır. C. H. P. mensupları:

İl iydi ekber eyledi ben mâtem eyledim!

Teranesini; Menderes mensupları ise:

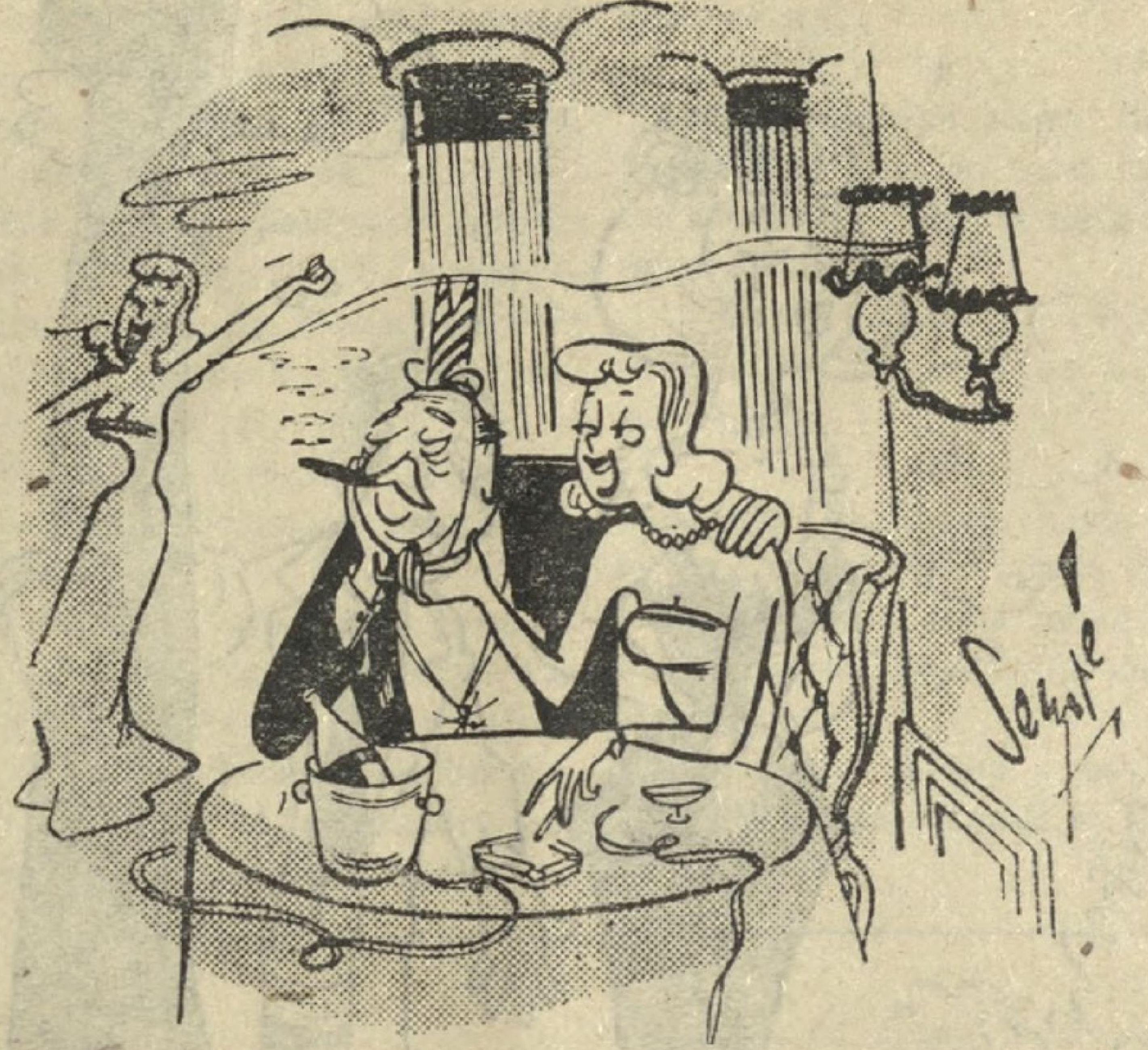
İyddir, çık nâz ile seyrâna kurbân olduğum!

Mısraını ilâve ederlerse diledikleri hasıl olur.

25 ve 26 HAZİRAN — Mübarek Ramazan bayramının birinci günü gibidir. Bugünlerde doğanların sözü sohbeti tatlı; er kişi iseler istikballeri, hatun kişi iseler gönülleri açık olur, hayranlarını memnun ederler (Bir ikisi yolumuza çıkar inşallah!)

Müneccimbaşı

Dünya Karikatürleri

— Sevgilim, bana aşktan bahset: Kaç apartımanın, kaç köşkün, kaç otomobilin var?.. Ha?...

ARABİSTANDA:

— Bir de erkek olacak.. Kadın gibi yüzüne peçe örtmüş!...

— Marc' Aurelio —

— Demek yarın evleniyoruz ha?.. Hem de ben başka erkekle, sen başka kadınla!...

— İci Paris —

Akbaba, 26 Haz 1952, S.15, s.13

Hikâye

Beni Seviyor musun?..

Kadın — Söyle bakayım: Beni seviyor musun?.

Erkek — Seviyorum!.

Kadın — Hayır, böyle değil, iyi söyle!.

Erkek — Seviyorum!..

Kadın — Yine olmadı... Hep ayni şeyi tekrarlıyorsun!..

Erkek — Nasıl istiyorsun yavrum.. Emret de öyle söyliyeyim!

Kadın — Evet, düşüncemde haklı imişim: Beni sevmiyorsun!...

Erkek — Vallahi seviyorum!..

Kadın — Peki.. mademki seviyorsun, söyle!..

Erkek — Seni seviyorum.. Sana perestiş ediyorum!

Kadın — Hepsi bukadar mı?... Eğer aşk bu ise.. yazık!...

Erkek — Anlamıyorum... Temin ederim ki, hiç bir şey anlamıyorum!...

Kadın — Tabiî anlamazsın ya... Çünkü beni sevmiyorsun!...

Erkek — Ruhum, eğer seni sevmesem burada durmam. Bu lüzumsuz, daha doğrusu mânasız aşk imtihanında sıfır almağa razı olurum.. Fakat, kendimi üzmem. Kaçar, giderim.. Bu güzel yaz gününü, herhalde daha hoş, daha neşeli, daha istifadeli geçirmek mümkündür!

Kadın — Bitti mi?. Hepsi bukadar mı?

Erkek — Evet!..

Kadın — O halde söyle şimdi: Beni seviyor musun?..

Erkek — Evet yavrum, seviyorum.. Hem de çok, pek çok seviyorum. Bak, beni dinle, istersen biraz da şairane anlatayım: Hani bazı durgun gecelerde, karanlıklar içinden, sarışın bir elmas parçasının kayıp gittiğini görürüz ki, adına şahap derler... Bu sarışın yıldız, hakikatte bir âşıktır ve sevgilisi güzel aya, aşkını, sadakatini, fedakârlığını ispat için intihar etmiştir!.. İşte, benim mehtaptan güzel sevgilim, benim aşkım da bukadar yüksek, bukadar semavîdir!.. İstersen, karanlıklarda sönen o bedbaht yıldız gibi ben de senin için kendimi gecenin zulmetleri içine atıp söneyim!

Kadın — Güzel şiir!.. Hoşuma gitti!... Ama, bunlar hep ayni mânada sözler, sen söyle bana bakayım: Beni seviyor musun?..

Erkek — Allah aşkına yapma sevgilim.. Çıldırtacaksın beni. Dedim ya işte... Daha nasıl söyliyeyim!...

Kadın — Tuhaf şey.. Nasıl söyliyeceğini bana mı soruyorsun?

Erkek — Evet, başka çare yok artık, sana soruyorum!...

Kadın — Peki yavrum, kolay.. Eğer bilmiyorsan, öğreteyim!..

Erkek — Rica ederim!..

Kadın — Dinle: İşittiklerimi aynen tekrar edeceğim!...

Erkek — Kimden işittiklerini?..

Kadın — Bilmem ki.. kim olduğunu sormadım, yabancı bir erkek... Ama, cidden güzel, kibar bir delikanlıydı. Bu akşam, Beyoğlunda rastgeldim.. Peşime takıldı...

Erkek — Ya?...

Kadın — Şaşacak ne var?.. Cidden seviyor!...

Erkek — Maşallah.. seviyor ha! Nereden biliyorsun?..

Kadın — Söyledi!.. Hem de senin gibi böyle cansız cansız değil!...

Erkek — Acayip?.. Ne hezeyanlar etti bakalım..

Kadın — Hiç de hezeyan değil.. Çok fedakâr bir genç... Hanımefendi, sizi şimdi gördüm.. ve cidden sevdim!.. dedi.

Erkek — Ne kadar bayağı!..

Kadın — Katiyen.. alt tarafını dinle: Sizin için her türlü fedakârlığa âmadeyim!.. dedi.

Erkek — Ne kadar âdi!..

Kadın — Bilâkis... Alt tarafını dinle!. Eğer emrederseniz bir mağazaya girelim, beğendiğiniz kumaşları takdim edeyim!.. Eğer arzu buyurursanız bir kuyumcuya girelim, intihap edeceğiniz en güzel elmasları alayım!.. dedi.

Erkek — E... Sen ne söyledin?

Kadın — Ben mi?. Teşekkür ederim beyefendi dedim, çok nazik, çok kibarsınız.. Beni cidden sevdiğinize inandım.. Ama ben, maatteessüf teklifinizi kabul edemiyeceğim. Çünkü, evliyim!... Ben kocamı seviyorum.. kocam da beni seviyor!...

Erkek — Sonra?...

Kadın — Sonrası bukadar.. Selâm verdi, teessüf etti, elimi sıktı, gitti. Şimdi söyle bakayım: Beni seviyor musun?..

Yu-Zi-Or

Acemi Doktor

Bir harp zengini hastalanmıştı. Tanıdıklarından birisi ona bir doktor tavsiye etti:

Bir kaç gün sonra harp zengini tanıdığına rastgeldi:

— Dostum, senin tavsiye ettiğin doktorun bir şeyden anladığı yok.

— Nasıl?.

— Eve, beni muayene etmiye geldiği zaman, derdimi anlattım. Nabzımı yoklamıya başlamasın mı, halbuki benim karnım ağrıyordu, nabzım değil..

□

ANLAYIŞLI ZİYARETÇİ

Müdür, daktilosuna sordu:

— Son gelen ziyaretçiye, benim burada olmadığımı söyledin mi?,

— Evet.. Fakat inanmamış gibi görünüyordu.. hemen çıkıp gitti.

Sulh — Sallamayın çocuklar, düşeceğim!...

Bütün Cinsî Güzelliğiyle:

Rita Hayworth!

AYDABİR

Sayfalarındadır!

VARYETE

Takdim

O gün Cemilenin salonunda, kadın, erkek, bir çok misafir vardı. Bir yandan çay içiliyor, bir yandan sohbet ediliyordu. Genç musikişinas Ragıp bey, büyük bir hararetle, izdivaç hakkındaki fikirlerini anlatıyordu:

— Bence, yalnız iki kalbin biribirine lâyık olması, izdivaç için kifayet etmez. Bilhassa, yaş meslesi her şeyden ehemmiyetlidir! Genç bir san'atkâra, telleri paslanmış eski bir saz veriniz: Çılgın bir aşk hummasiyle titreyen o taze parmakların yaratacağı en sihirli nağmeler bile boğuk birer feryattan ibaret kalır. İşte, hayat da böyle değil mi?.. Yirmi yaşında bir kızı, ellilik bir ihtiyarın kolları arasına atınız, duyacağınız buse sesleri bile hıçkırıktan farklı olmaz!. .

Genç musikişinasın, tatlı bir ahenk ile perde perde yükselip alçalan sesi, bir dakika sustu ve derin gözleri bütün çehrelerde dolaştıktan sonra, Perizad'ın, bu narin ve sevimli tazenin elâ gözlerinde dinlendi:

— Nasıl, fikrime iştirak etmiyor musunuz hanımefendiler?.

Bütün kadınlar, bilhassa Perizat, onu tasdik etti:

— Pek doğru.. devam ediniz kuzum!.

Fakat bu esnada, zengin bir tüccar olan Nail beyin ihtiyar yüzü, hiddetle buruştu. Müthiş bir iç mücadelesi geçirdiği belliydi. Bir lâhza durdu, sonra, ayağa kalkarak seslendi:

— Perizat.. haydi yavrum, artık gidelim!..

İçinde fırtınalar gizliyen bu ses, salonun sâkin havasını darmadağın etmişti. Herkes mühim bir hâdise olmuş gibi sustu. Nail beyin ihtiyar çehresi sapsarı. Perizat hanımın körpe siması kıpkırmızı kesilmişti. Genç musikişinas, gözleri, genç kadının gözlerinde eriyerek, dalgın dalgın ihtiyar tüccara yaklaştı ve karşısında eğilerek:

— Beyefendi, dedi, af buyurunuz, hanımefendi ile bendenizi tanıştırmadılar, kerimeniz midir?

Nail bey, kırçıl kaşlarını çatarak kaba bir cevap vermeğe hazırlanırken, Perizat mahzun bir nezaketle atıldı:

— Hayır efendim, zevcesiyim!.

Çimdik

Bu yaştan sonra

Lâtin harfleri yeni kabul edilmişti. Abdülhak Hâmid'e sordular:

— Üstad, siz ne fikirdesiniz?

İsminin son harfi eskiden (d) ile, şimdi (t) ile yazılan büyük şair, acı bir istihza ile gülümsedi:

— Ne fikirde olayım?.. Görüyorsunuz, bu yaştan sonra kuyruğumuza bir «it» lik taktılar işte!

Kız — İmdaaat!... İmdaaat!...
İhtiyar — Sus, sus.. Asıl imdat diye ben bağırayım!...

— Marc' Aurelio —

İsim!

Şairdi, mebustu, yaşlıydı ve dördüncü karısından bir çocuğu daha olmuştu.

İçki sofrasında Atatürk'e sordu:

— Paşam, bir oğlum dünyaya geldi.. Adını ne koyayım?..

Canı sıkılan Atatürk, cevap verdi:

— Yuha koy!

Müşterek

Adaya yeni taşınmıştı. Oradaki eski tanıdıklarından Adalılar hakkında malûmat alıyordu. Birbirine pek benziyen iki kadını göstererek sordu:

— Kardeş mi bunlar?

Arkadaşı tasdik etti:

— Öyle sayılır: ayni terzide giyinirler, ayni berberde saçlarını boyatır ve yaptırırlar, ayni güzellik enstitüsüne devam ederler...

AKILLI ÇOCUK!

Kırk beşini geçtiği halde el'an genç ve güzel görünmeğe çalışır, on sekizinde hoppa bir kız gibi, şık giyinir, neş'eli görünür, ihtiyarlıktan pek ziyade nefret ederdi. Bir gün bayan Jale, bir çay ziyafetinde arkadaşlarından bayan Nermin'in altı yaşındaki küçük oğlunu salondakilere takdim etti:

— Bilseniz, dedi, bu küçük ne zekidir. Bilhassa bana karşı o kadar nazik ve terbiyelidir ki!..

Çocuk safiyetle söze karıştı:

— Tabii değil mi efendim, annem her zaman bana «İhtiyarlara hürmet et!» diyor...

ESERİMİZ!

Saffetî Ziya'nın «Salon Köşelerinde» isimli bir romanı vardır.. Edebiyat-ı Cedide zamanında, «Servet-i Fünun» da tefrika edilmişti.

Romanı yazan Saffetî Ziyadır ama, kendisi kadar, Tevfik Fikret'in, Halit Ziya'nın, Cenap Şahabettin'in, hattâ Mehmet Rauf-un bile üzerinde hakkı vardır: Herkes bir yerini tashih etmiştir.

Bir gün, bir edebiyat toplantısında, salon köşelerinde muharriri, gizli bir gurur ile:

— Benim eserim...

Diye söze başlayınca, Tevfik Fikret dayanamadı:

— Yok, dedi, bizim eserimiz!.

294

Genç kız, başını önüne eğmiş, ağzında kamış, kafeglâsesini yudum yudum emerken, gözleri biraz ilerideki masada oturan delikanlıdaydı. İçinden: «Güzel çocuk...» diyordu. «Zengin bir şeye de benziyor. İyi giyinmiş... Kravatı son moda ve yirmi beş liralık kravatlardan... Elinde yüzük falan da yok..»

Hele bu nokta pek mühimdi. Fakat delikanlının bir kusuru vardı ki, kızın canını bu, pek sıkıyordu: Yarım saattir karşı karşıya oldukları halde, çocuk arada bir münasebet kurmak üzere hiç bir teşebbüste bulunmamıştı.

Yalnız, onun da kızı beğendiği gözlerinden belliydi. Okur gibi yaptığı gazetesinin üzerinden iki de bir ona bakıyordu. Fakat, pek pısırık bir şey olacak ki, bir kere olsun gülümsememiş, göz kırpmamıştı.

Müjgân bir kafeglâse daha getirtti. Bardakla beraber gelen kamışın kâğıdını yırtarken delikanlıya daha alâkalı bir şekilde baktı. Hattâ, kadınlık gururu müsaade etse, açıktan açığa gülümsiyecekti. Fakat, her şeyde ilk hareketi erkekten bekleme âdeti yok muydu. İşte bu bizim genç kızın da elini, ayağını bağlıyordu.

Gazino tenha idi. Kızın yanındaki masada oturan bir kadınla ondan başka hemen hemen kimse yoktu. Onun için, uzun müddet birbirlerine bakışmak imkânını buldular. Müjgânın vakti vardı. Onda evden çıkmış, alış - veriş etmiş, dönerken yolunun üzerindeki bu gazinoya uğrayıp hararetini gidermek istemişti. O gün havada bir sıkıntı vardı ve bir fırtına kopacak, yağmur gelecek gibiydi.

İkinci kafeglâse de bitti. Müjgân'ın daha fazla bekliyecek hali kalmamıştı. Kalkmak üzere olduğunu delikanlıya belli etmek üzere, yüksek sesle garsonu çağırdı.

— «Hesap.»

Hesap yazıldı. Müjgân, yine vakit kazanmak için, bozuk para dururken bütün para verdi ve üstünü bekledi. Gözü de yine delikanlıdaydı. Fakat onda hiç bir hareket görülmüyordu. Gazetesinin ilk üç sayfasını okumuş, dördüncü sayfasına geçmişti, spor haberlerini okuyordu.

Müjgân kendi kendine: «Bu çocukta iş yok!» diye söylendi ve içinden öyle kızdı ki, şimdi bu «çocuk» eline geçse onu alimallah didik didik ederdi.

Garson paranın üstünü getirmişti. Müjgân tabağa beş on kuruş bahşiş bıraktı. Geri kalan bozuk paraları çantasına koydu ağır ağır kapadı. Kalkmak üzereymiş gibi şöyle bir iki kımıldandı. Fakat ötekinde hâlâ bir hareket yoktu. Gözlerini gazetesinin üzerinden aşırarak bakıyordu, fakat,

HİKÂYE

Şemsiye

o kadar...

Müjgân: «Ben kalkayım, bakayım... Belki beni kaybetmiye tahammül edemez de büyük bir cesaret ve gayret gösterir, nihayet yerinden kıpırdar..» diye düşündü.

Tam bu sırada gözüne bir şey ilişti. Bir gazinodan dışarı baktı, bir yanındaki masaya göz attı... Ve (ne yaptığını sona saklıyorum. Aksi takdirde hikâyenin tadı kalmaz!)

★

Manevra iyi netice vermişti. Müjgân masasından kalkıp da, ellerinde paketler, kapıya doğru giderken delikanlı lûtfen şöyle bir doğruldu, elinden gazetesini bıraktı ve ona daha alâkalı bir halle baktı.

Müjgân bir yandan bundan cesaret alarak, bir yandan yağmur yağmaya başlamış olmasını bahane ederek, kapının önünde durdu. Yüzüne, kırk yıllık bir artist hali vermişti ve: «Eyvah! yağmur yağıyor!» cümlesini yüzünün hatlariyle ifadeye çalışıyordu.

... Derken beklediği oldu: Delikanlı alelacele hesabını görüp kalkmış, Müjgânın yanıbaşına gelmiş, elindeki şemsiyeyi uzatıyordu:

— «Affedersiniz, küçük hanım, şemsiyenizi unuttunuz.»

Müjgân, birdenbire dönüp şeker gibi tatlı bir sesle ve yağ gibi kaypak bir tebessümle: «Ah! çok teşekkür ederim, efendim,» dedi. «Akltm nerede, bilmem ki... Bu yağmur da tam yağacak zamanını buldu... Ellerim dolu.. Şemsiye mi nasıl...»

Demiye kalmadı, delikanlı kendisinden hiç beklenmedik bir zekâ eseri göstererek hemen atıldı:

— «Müsaade ederseniz size refakat edeyim, hanımefendi.»

— «Ah! çok teşekkür ederim... Fakat, efendim, nasıl olur... Benim için rahatsız...»

Delikanlı yine onun sözünü kesti:

— «Estağfurullah, efendim. Ne demek! Vazifem. Size yardım edebilmek benim için büyük bir zevk...»

Vs. Yani, gayri resmî tanışma merasiminin basmakalıp lâkırdıları.

Gazinodan çıktılar. Delikanlı, Müjgânın şemsiyesini açmış, onun başını ve ince omuzlarını, yağmurdan korumaya çalışırken kendisi aşk uğruna ıslanıyor, aynı zamanda, yine nezaket icabı, kızın elinden devraldığı bütün paketleri de taşıyordu. «Madem hem paketleri taşımak, hem de şemsiyeyi tutmak kabildi, bu işi neden o hanım kız yapmıyordu da, bizim delikanlı yapıyordu?» demeyin. Erkekler — sözüm meclisten dışarı — it canlıdırlar. Kadınlar ise çıtkırıldımdırlar, fazla tazyika gelemezler...

Her neyse, bizim Müjgân'la — yol arkadaşlığı esnasında isminin Muzaffer olduğunu öğrendiğimiz — genç kahraman, biri sultanlar gibi, biri köle misillû yola revan oldular...

★

Aradan yedi ay geçmişti. Müjgân'la Muzaffer, evlenmelerinin altıncı ayını kutlarlarken mevsim ilkbahardan sonbahara geçmiş bulunuyordu. Yağmurlu bir gün, beraber sokağa çıkacaklardı.

Müjgân, hazırlanmış, fakat pencerenin önünde durarak dışarıyı seyre dalmıştı.

Muzaffer: «Hadisene,» dedi. «Çıkalım. Ne duruyorsun?.»

Müjgân, dalgın bir tavırla: «Yağmur» diye cevap verdi.

— «Yağmur mu? Zararı yok, canım. Hani senin pembe bir şemsiyen vardı. Onu alırsın...»

— «Pembe şemsiyem mi?»

— «Evet... Hani şu, canım, ilk tanıştığımız gün yanındaydı da gazinodan çıkarken unutmuştun... Ben alıp sana getirmiştim ve böylece tanışmıştık...»

Müjgân bunları dinlerken kocasının yüzüne alaylı alaylı bakıyordu. Onun sözünü bitirmesini bekledi. Sonra bir kahkaha attı:

— «Şemsiyenin hikâyesi sence bukadar, değil mi?»

— «Öyle ya, Başka nesi var!»

Müjgân, kahkahayla gülmesine devam ediyordu:

— «Sen o kadarını bilirsin...» dedi, «ve bu şemsiye benim zannedersin. Halbuki ben bunu çaldım...»

— «Çaldın mı?»

— «Evet. Yanımdaki masada oturan kadının arkasında duruyordu. Baktım yağmur yağmaya başladı, sende de, ben harekete geçmedikçe kıpırdanmaya niyet yok. Usulca aldım, kendi masamın yanındaki boş sandalyeye koydum. Kalktım. Şemsiyeyi görünce nihayet harekete geldin... Sonrası malûm...»

Malûm olan bir şey daha var: O gün de çarşıdan gelirken paketlerle şemsiyeyi yine Muzaffer taşıdı. Ee, ne yaparsınız, bu iş şemsiye ile başlamıştı, şemsiye ile bitecek!

Vir - Gül

FİLMLERLE TEDRİSAT YAPILACAK..

— Gel şekerim, ilk derse başlıyalım!...

ŞEHİRDE BAYRAM!..

Ramazanın gidip Bayramın geldiğine sevinenler, Bektaşiye göre, asıl oruc tutanlarmış. Bu zamanda herkes, Ramazan olsa da, olmasa da az çok oruç tutmağa mecbur olduğu için bayramı ne çeşit bir sevinçle karşılıyorlar? Onu görmek istedim ve bayram sabahı şehirde şöyle bir dolaşma yaptım.

En yeni, fakat en güzel mahalle olan Levend'e vardığım zaman hemen her taraf boşalmuştı. Sokaklarda inlerle cinler top oynuyordu. Bir bakkala:

— Sizin köylüler namazda mı? Kimseleri göremedim! diye sordum.

— Hayır, niyazdalar! dedi.. Bayram günlerinde olsun daha sık otobüs işletsinler diye Umum müdürü ziyarete gittiler...

— Vah vah... Demek otobüsler seyrek!

— Ne diyorsunuz bayım? Bakırköydeki akrabasına bayram tebriğine gitmek için arifeden yola düşen Levendliler var!.

Bu cevabı aldıktan sonra hususî vasıtamızla bu sefer şehrin öbür ucuna, Kazlıçeşmedeki Gecekondu mahallesine koştum... Çok şükür, ne bir tramvayla, ne bir kamyonla çarpışmadan, sağ salim vardım. Ya İstanbul tenhalaşmış, yahut benim talihim yok! Orası da bomboş!. Yazlığa çıktılar desem, koskoca Kazlıçeşme mahallesinin hepsi gitmez ya... Hem, Gecekonduda oturan, yazlık diye ancak çadıra çıkar!

Nihayet mesele anlâşıldı. Elektrik tesisatının, arifeden bir gün evvel tamamlanması münasebetile iki bayramı bir arada idrak eden Kazlıçeşmeliler, cümbur cemaat İstanbul Valisine teşekküre gitmişler... Gazetelerde açılış merasimine dair hiç bir fotoğraf çıkmadığı, nutuk da verilmediği için bilemezdik...

Oradan ayrıldıktan sonra, ver elini Harbiye dedim, İstanbul Sergisinin kurulduğu yere geldim. Bir kalabalık gördüm ki, halleri perişan.. Ne neşeden eser var, ne bayramdan nişan...

— Bayram günü çalışmağa mı geldiniz? diye sordum.

— Daha bilmiyoruz! dediler.

— Yoksa ücretli tatilden haberiniz yok mu? dedim.

— Daha bilmiyoruz! dediler.

— Sergi komitesinden kim var? dedim.

— Daha bilmiyoruz! dediler.

— Peki, siz bayram yapmaz mısınız? dedim. Bir ses:

— Sergi tertip heyeti nasıl olsa bizim hesabımıza da bayram yapar! dedi.

Onları kendi hallerine bıraktım; geldim Taksim meydanına... Tam Opera binasının önünden geçerken bir de baktım, yağmur yağıyor. Binaya sığınayım dedim. Anladım ki, yağan yağmur değil; operanın feri sönmüş gözler gibi camsız, penceresiz duvarlarından damla damla gözyaşları sızıyor.

— Mübarek bayram günü ağlamak günahtır! dedim.

— Ya beni yıllardır bu halde bırakmak günah değil midir? dedi. Verecek cevap bulamadım.

İndim Dolmabahçeye... Orada da bir kalabalık... Etrafına insanları toplayan bir adam, elini kolunu sallıyarak bir şeyler anlatıyor. Evvelâ siyasî bir söylev sandım ama ara seçimleri yapılmıyacak! Sonra her tarafı dolduran şu ayak satıcılarından biridir dedim; ama, işportası yok! Aralarına karıştım. Meğer Türkiye Turizm Kurumu, bayram şerefine «İstanbulu tanıyalım!» serisinden bir şehir gezisi tertip etmiş! Allâme harıl harıl:

— Dolmabahçe sarayı, şanlı Fatihin İstanbulu fethinden otuz sene sonra inşa edilmiştir! Tam 1476 tarihinde...

Derken sesini tanıdım. Bu meçhul hakikatleri ifşa eden muhterem âlim meğer İtalyaya san'at doktoru olmak için gidip san'at baytarı olarak dönen bizim sanat tarihi hocası Samih Nafiz Tansu değil miymiş?

Neyse, onu hayranlariyle başbaşa bırakıp Beşiktaşa, Ihlamura aktım. Eskiden orada salıncaklar kurulurdu. Çoluk çocuk eğlenirdi. Yine var, ama, ecel beşikleri boşu boşuna sallanıyor, atlıkarıncalar kendi kendine dönüyordu. Bayram yeri esnafından birini buldum.

— Nedir bu hal? dedim.

— Sorma beyim, diye dert yandı; zamane yumurcakları artık Eyüp oyuncaklariyle, telden kaymakla, kolan salıncağiyle avunmuyor. Ecel beşiğine değil, dolmuşa biniyor, salıncağa değil ada vapuruna biniyor; hele atlıkarıncaya hiç iltifat eden yok! Hepsinin belinde birer kemer, başlarında kovboy şapkası, kiralık sütçü beygiri arıyorlar... Ah bu demokrasi! Bize ne yaptı ise o yaptı!

— Canım, dedim, bu işin demokrasiyle ne alâkası var?

— Olmaz olur mu beyim? dedi, büyüklerin Amerikan yardımı, Unesco beşiği, iç politika düelloları ile oynadığını gören çoluk çocuk kolan salıncağına metelik verir mi?

Galiba adamın birikmiş dertleri vardı, Allaha ısmarladık deyip bayram yerinden ayrıldım!

İstanbul Muhabiri

— Oooff, of!... İş yok, güç yok, canım sıkılıyor yahu!.. Gidip bari partiden istifa edeyim!...

□

Kekeleriz ya!

Nurullah Ataç, yine kullandığımız bir kelimeyi değiştirmek fırsatını bulmuş. Bunun keyfi ile bir makale yazmış: Mükâfat, yerine ödül!

Ödül, güreşte öküz, inek koyun gibi güreşi kazanana verilen hediyelere deniyor. Para için de kullanılıyor mu bilmiyorum ama, bir tahmin edin: Mükâfat demek günah, ödül demek sevap bile olsa, şu ödülün mükâfat yerine geçmesi için, kaç sene lâzım? Hiç olmazsa bir edebî nesil boyu, on beş, yirmi sene çabaladıktan sonra, mükâfat yerine ödül demeğe muvaffak olacağız. Ama, yine mükâfatı atamıyacağız. Bugünkü şair, romancı ve muharrirleri okurken bu kelimeyi bilmiye muhtacız. Öyleyse, halk arasına yayılmış, herkesin kullandığı (mükâfat)ı değiştirmenin faydası ne? **Faydası ne o**lacak, on beş, yirmi sene, ne diyeceğimizi şaşırır, kekeleriz ya!

 DÜNYA Karikatürleri

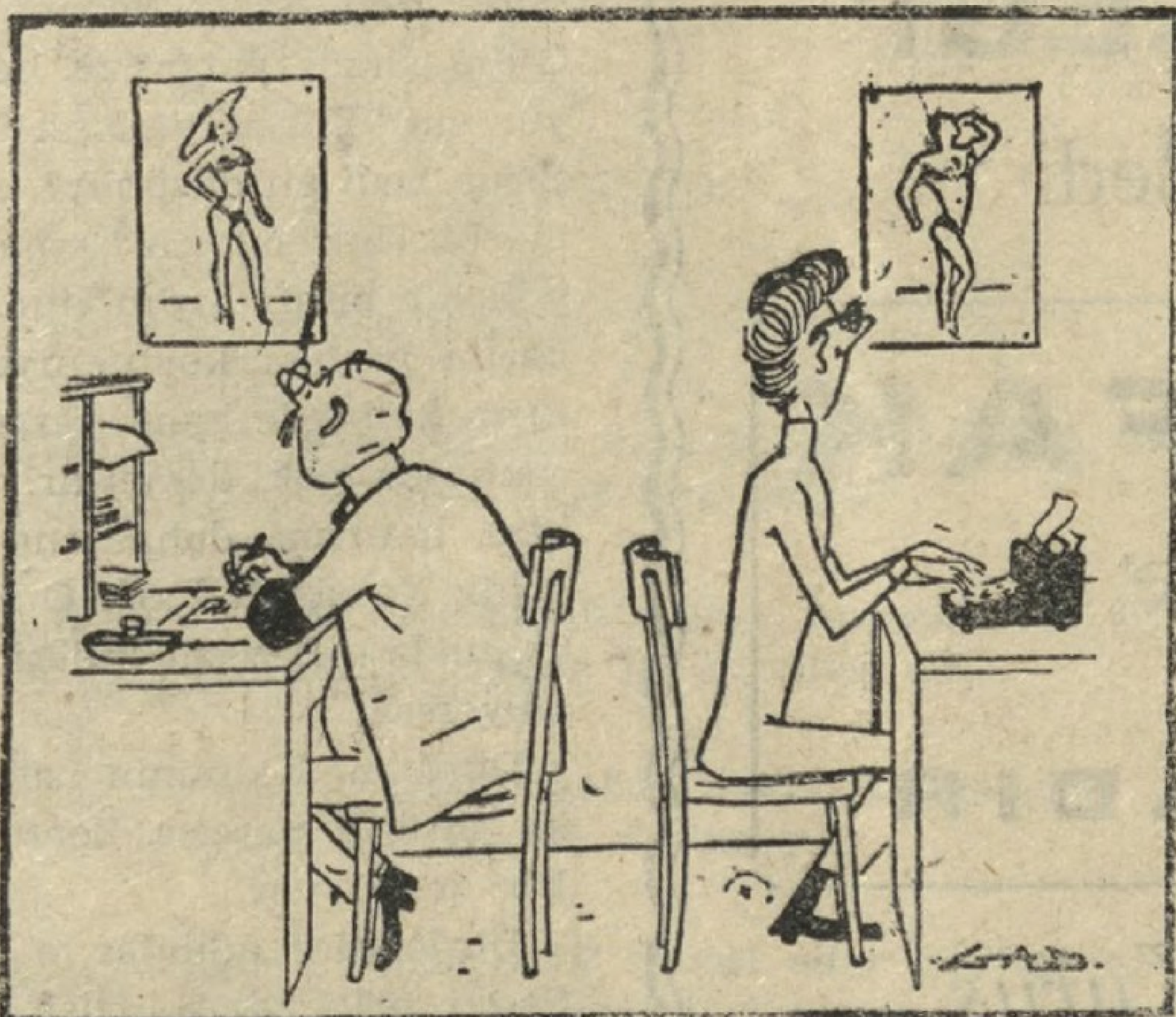
— Bir daha bu çıplak karı resmini duvarda görmiyeyim!...

— İci Paris —

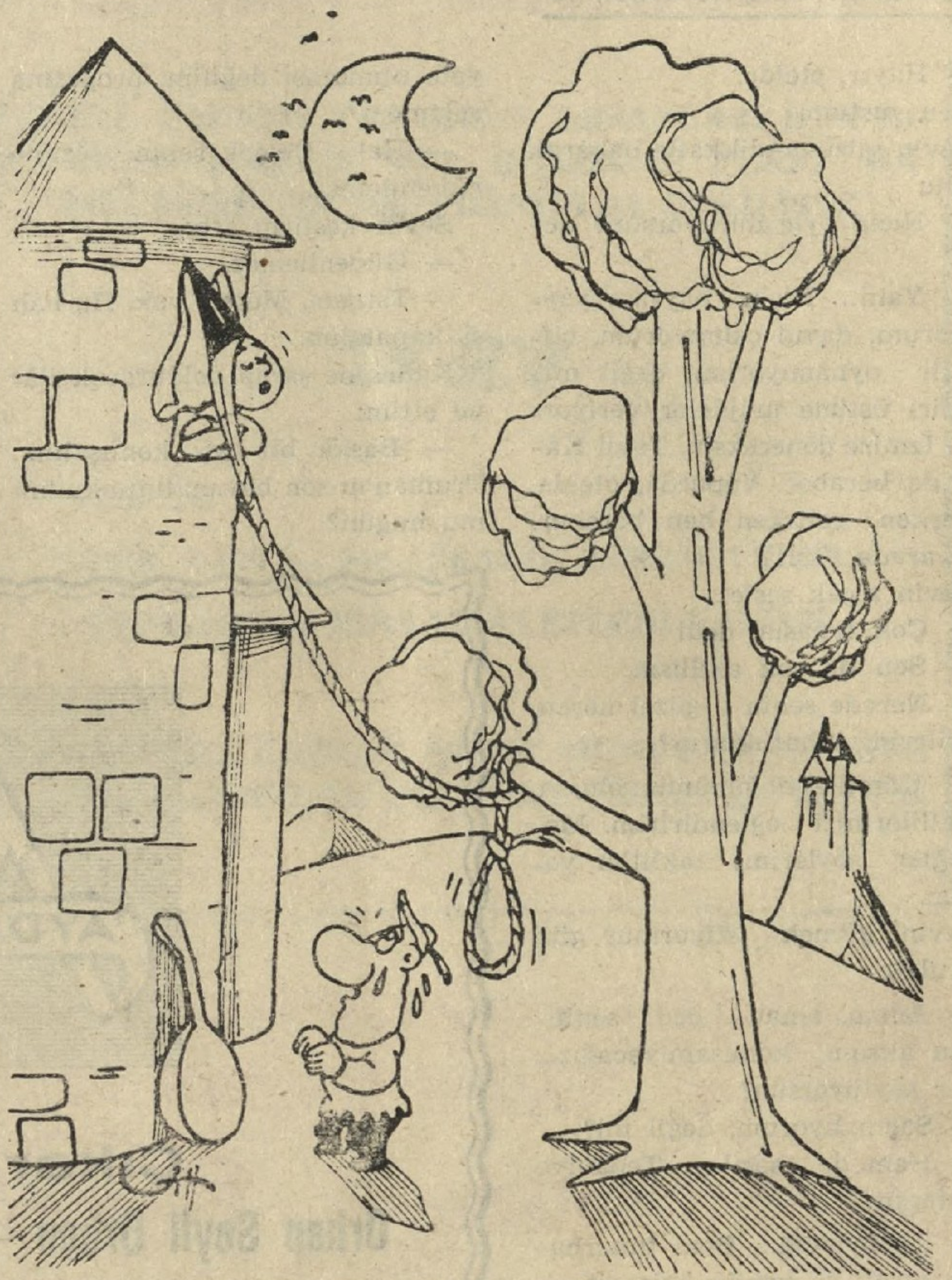
— Dikkat et, yanlışlıkla yine masayı kesme!...

— İci Paris —

YAZISIZ!

— İci Paris —

Bir aşk böyle bitti!...

— Marc' Aurelio —

Denizkızı — Acele etmeyin, hepinize vereceğim!...

— İci Paris —

297

BİR YILBAŞI GECESİ

AKBABA'NIN ROMANI: 15

Yazan: Fuat SAYGUN

— Hayır, otelde.

Ben sustum.

Sevin yüzüme dikkatle bakarak sordu:

— Niçin öyle duruyorsun? dedi..

— Yani... Niçin bayram yapmıyorum, davul çalmıyorum, çiftetelli oynamıyorum, değil mi? Birbiri üstüne müjdeler veriyorsun. İzmire döneceksin. Tabiî Kâmil de beraber. Vapurda, otelde, giderken, gelirken hep beraber. Ben arada vasıta!

Sevin alçak sesle:

— Çok fenasın, dedi.

— Sen de çok akıllısın.

— Nerede senin o güzel neşen, esprilerin, tuhaflıkların?

— Kâmille düğününüz olursa, davetlilerinizi eğlendiririm. Monoloğlar söylerim, taklitler yaparım.

Sevin, gitmek istiyormuş gibi doğruldu:

— Aman, aman... dedi, seninle bu akşam konuşamıyacağız... Neler söylüyorsun?

— Saçmalıyorum, değil mi?

— Hem de nasıl... Tedaviye muhtaçsın.

— İyi öyleyse... Beni tımarhaneye bırak da İzmire öyle git.

— Yok, yok... Seni ben tedavi edeceğim.

Bu sözü, hangi mânasına çekeyim? Sevgi, istihza, tahakküm... Her çeşidi var. «Seni tedavi edeceğim». Yani «Seni hasta görmeğe gönlüm razı olmuyor. Başkalarının eline de bırakamam. Seni ben kendi elimle tedavi etmek isterim». Eh.. Fazla eşelenirse, bu mânanın içinde sevgiye benzer bir şeyler bulunur. Fakat bir de şu var: «Sen aklını bozmuşsun, gidip doktorlarda masrafa girme. Seni ben tedavi ederim». Yahut, «Sana kendi aklımdan biraz vereyim».

Dedim ki:

— Yavrum, sen akıl doktorluğunu bırak, azıcık akıllı konuş, yetişir. İzmire dönmek istediğini söylüyorsun. İstanbula niçin geldin? İzmirde, Ankara Palasın kaldırımında söylediğini unuttun mu? «Söz mü?» diye sordun bana. «Söz» dedim. Birbirimizin elini sıktık. Tamam. Yani? İstanbul, nikâh, Paris. Alâ. İstanbula geldik. Şimdi yine İzmire dönmek istiyorsun. Programda var mıydı bu?

Sevin, omuzlarını kaldırıp indirerek:

— Ne yapayım? dedi, ben varyete numarası değilim, programa gelemem.

— Ha!... Demek senin sözüne güvenilemez.

Sevin kestirip attı:

— Güvenilemez.

— Tamam. Mesele yok. Bu bahsi kapatalım.

Kadehine şarap doldurarak ilâve ettim:

— Başka bir şey konuşalım.. Truman'ın son beyanatını okudun mu bugün?

Sevin güldü:

— Hayır, dedi, bu bahsi kapatmıyalım.

— Konuşulacak ne kaldı? İzmire dönmek istiyorsun, dönersin.

— Daha karar vermedim.

— Vermedinse ver. Beni niçin üzüyorsun? İzmire ben halamı ziyarete gittim. Kadıncağızı bir dakika göremedim. Kavurmalarını da denize attım.

— Ne kavurması?

— Dağlıç mı, kıvırcık mı, bilmiyorum. Anlamam. Kavurmanın ehemmiyeti yok. Sen karşıma çıktın. Bu dakikaya kadar hayatıma hâkim oldun. Ne kararı vereceksen ver de ben de ona göre davranayım.

— O kadar çabuk veremem.

— İdare meclisini mi toplıyacaksın? Tahkikat mı açtıracaksın? Dosyaları mı tetkik edeceksin? Yargıtayadan tebliğ mi alacaksın? Ne bekliyorsun? Şimdi düşün, taşın, ver kararını.

— Ben buraya yemek yemeğe mi geldim, düşünmeğe mi?

— Peki... Nasıl istersen... Benim daha fazla beklemeğe sabrım yok. Rahat rahat yemeğini ye.

Ben de pilâvımı iştahla yemeğe devam ettim. Bir müddet konuşmadık. Sonra bu tatsızlığı azaltmak için bir iki hikâye anlattım. Fakat, ikimizin de neşemiz kaçtığı için, zoraki gülmeğe bile takatimiz yoktu.

Yemekten sonra Sevin fazla oturmak istemedi. Saat on bire geliyordu. Ben ona paviyona inip dans etmeği teklif ettim. Kabul etmedi:

— Gidip yatacağım, dedi.

— Peki, Seni otele kadar götüreyim, dedim.

Bunu da istemedi.

— Ben yalnız giderim, dedi.

Caddede ayrıldık. O bir taksiye atlayıp gitti, ben de kaldırımın ortasında bir müddet hareketsiz kaldım. Bu kıza gittikçe daha fazla bağlandığımı hissediyordum. Tabiatımı çok iyi anlamış gibi, hareket ediyordu. Ben böyleyim. Kadın tereddüt ederse aklım başımdan gider.

Taksim meydanına doğru yürüdüm. Hep onu düşünüyordum. Gidip şimdi yatar ve hemen uyur mu? Yoksa, yatağın içinde oturup beni mi düşünür?. Ah... Bunu bir bilsem, muammanın büyük bir tarafı aydınlanır. Hemen başını yastığa koyup uyursa, bu kızın kalbinde bana karşı hiç bir canlı his yok demektir. Birdenbire, hatırıma daha fena bir şey geldi: Ya şimdi Park Otelin pavyonunda o Beyazıt kulesi ile dans ediyorsa?

Durdum. Kalbimin üstüne sanki bir buz parçası kondu. Ha?... Bir de bu var.

Birdenbire adımlarım hızlandı. Sanki arkamdan birisi beni itiyordu. Koşmağa başladım. Hemen oraya gitmek istiyordum.

(Devam edecek)

Çıkaranlar:

Orhan Seyfi Orhon — Yusuf Ziya Ortaç

Ay başında çıkıyor!

Dört Güzel

Dokuz Sual!

Resimli Röportaj

ÖLÜM MELEĞİ

Yazan: Server Bedi

SON ŞAFAK

Büyük Hikâye

Yazan:

KERİME NADİR

*84 Sayfa * 100 Kuruş*

MÜKEMMEL BİR DİŞ MACUNUNUN 5 ŞARTI

1 - En saf iptidai maddelerden yapılması,
2 - Ağızda güzel bir tat ve koku bırakması,
3 - Dişlerin minesini temizleyip inci gibi parlatması.
4 - Diş etlerini tahriş etmemesi.
5 - Ağızdaki zararlı mikropları yok etmesi.

Bütün bu şartları *Miçam*'lı

RADYOLİN

de bulabilirsiniz.

No:17

T. C.

ZİRAAT BANKASI

VADELİ, VADESİZ TASARRUF HESAPLARI İÇİN BU YIL 650.000 LİRALIK BİR İKRAMİYE PLÂNI HAZIRLANMIŞTIR. BU PLÂNDA 10 ÇEKİLİŞTE

14 EV

AYRICA,

10.000, 1.000 ve 500 LİRALIK İKRAMİYELER,

TRAKTÖR ve ZİRAAT ALETLERİ VARDIR

ÇEKİLİŞLERE İŞTİRÂK ŞARTLARINI BANKA ŞUBE VE AJANSLARINDAN ÖĞRENMEKTE ACELE EDİNİZ.

Muayyen zamanlardaki Sancılara Karşı...

GRİPİN

KULLANINIZ!

Gripin

- Baş, diş, adale, sinir, ağrılarına karşı başarı ile kullanılır.
- Grip ve nezle başlangıcında bir çok fenalıkları önler.
- Süratle hazmolur, ve derhal tesirini gösterir.

Mideyi bozmaz, kalbi ve böbrekleri yormaz.

Yurt imarının en esaslı temeli

İller Bankası

Sermaye : 200.000.000 T. L.

Yurdu, SU ve ELEKTRİK şebekeleriyle örer.

Halkımıza sağlık kaynağı, bol ve temiz SU ile Işık ve her türlü refah vasıtaları sağlar.

ŞEHİR, KASABA ve KÖYLER'imizin bayındırlığı için gerekli yardımları yapar ve krediler açar.

Her türlü Kamu hizmetlerinin gerçekleşmesine çeşitli vasıtalarla da çalışır.

En müsait şartlarla MEVDUAT kabul eder ve her nevi BANKACILIK muameleleri yapar.

29

26/Haziran/1952
Perşembe

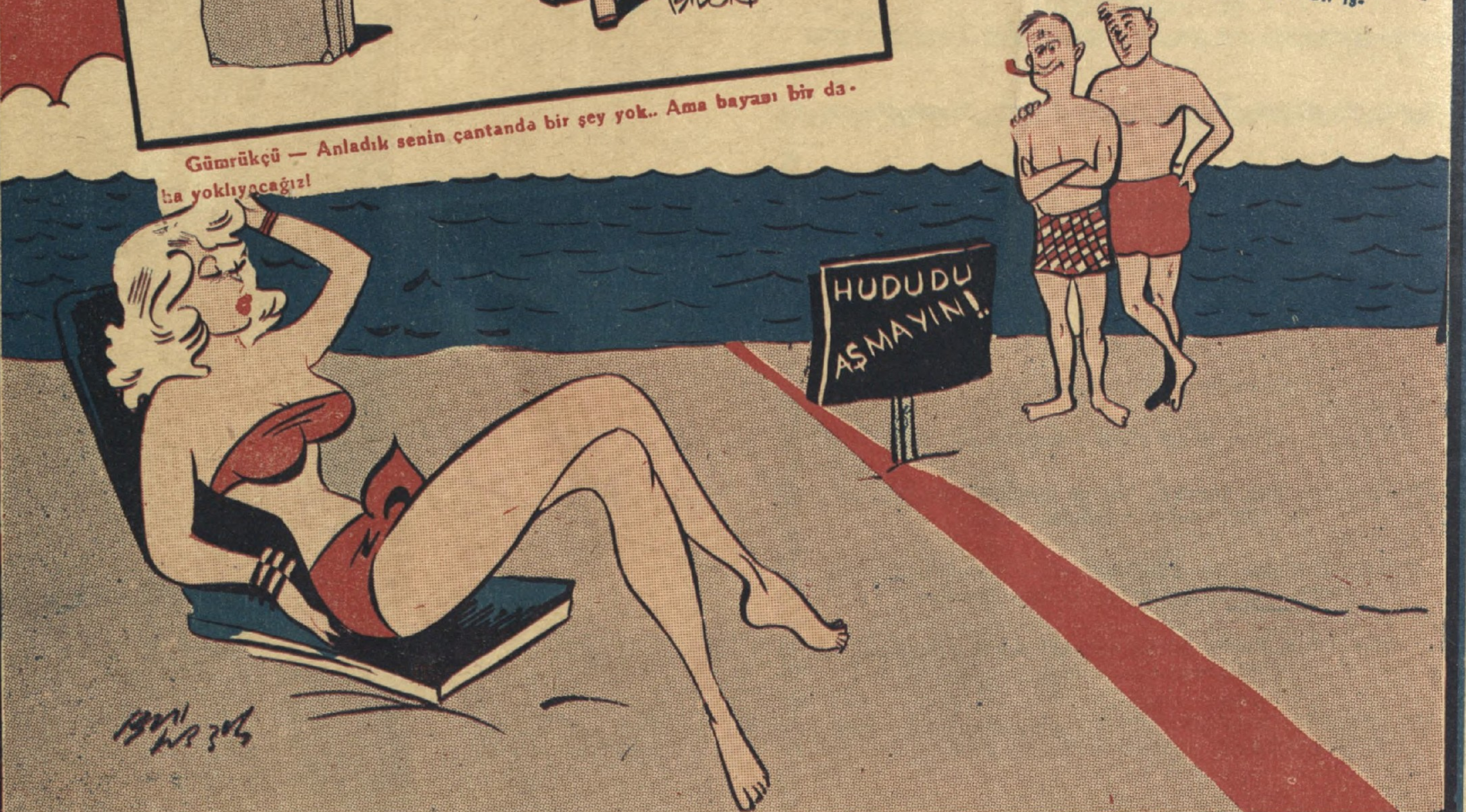
Akbaba

Kuruş
35

Gümrükçü — Anladık senin çantanda bir şey yok.. Ama bayanı bir da-
ha yoklıyacağız!

— Kaybolan şöförünüzü bulduk sayılır.. boy, aynı.. surat, aynı.. Kolundaki döğme aynı.. Bir ismini değiştirdik mi tamam!

300